

78

SPRAWOZDANIE

DYREKCJI PAŃSTW. GIMNAZJUM III.
IM. KRÓLA JANA SOBIESKIEGO

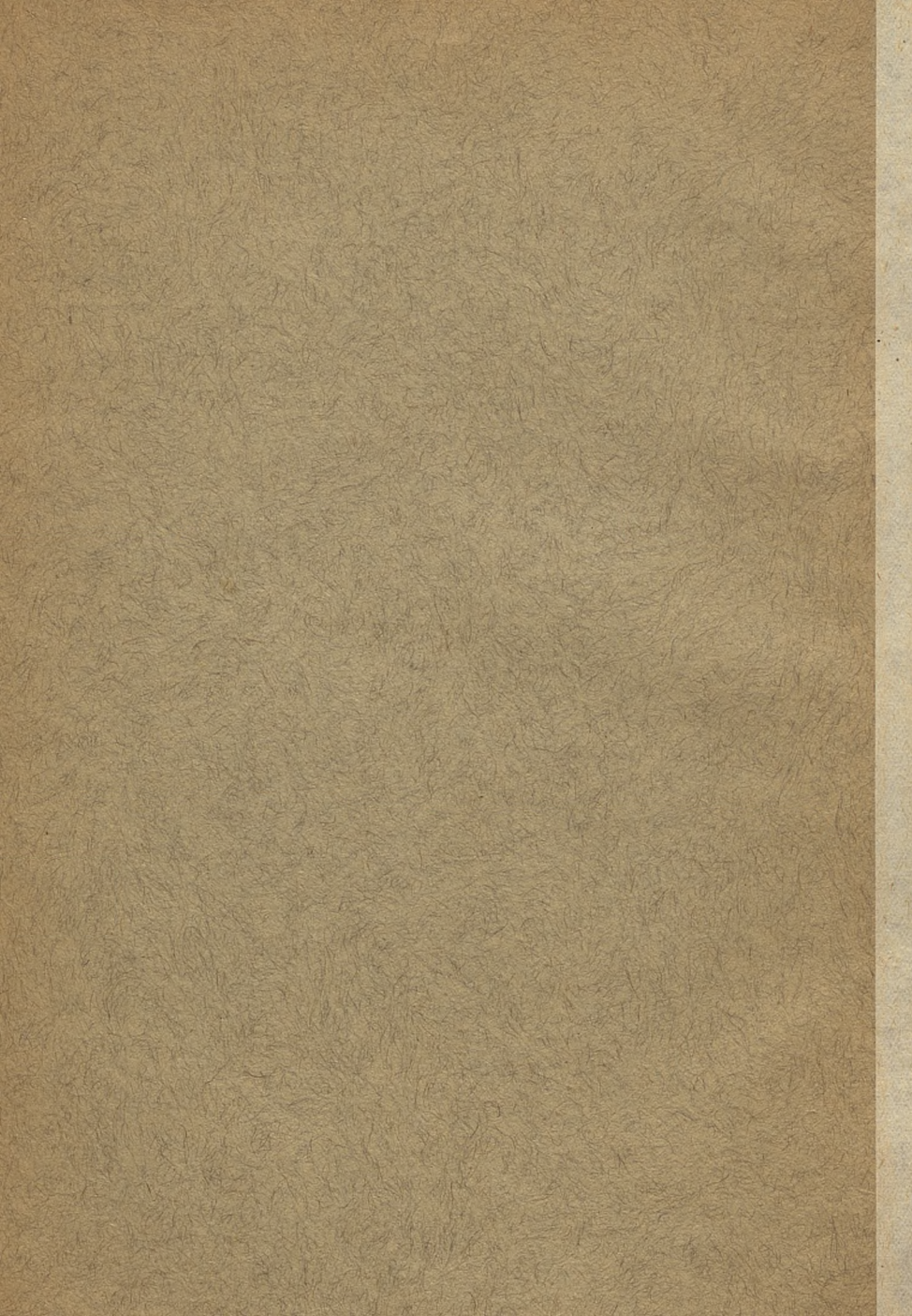
W KRAKOWIE

ZA ROK SZKOLNY 1932|33.

KRAKÓW 1933.

NAKŁADEM DYREKCJI III. PAŃSTWOWEGO GIMNAZJUM W KRAKOWIE.

SPRAWOZDANIE

DYREKCJI PAŃSTW. GIMNAZJUM III.
IM. KRÓLA JANA SOBIESKIEGO

W KRAKOWIE

ZA ROK SZKOLNY 1932|33.

Biblioteka Jagiellońska

1003046619

KRAKÓW 1933.

NAKŁADEM DYREKCJI III. PAŃSTWOWEGO GIMNAZJUM W KRAKOWIE.

Drukarnia REKORD, Kraków, Lenartowicza 6.

400129

II
- 1932/33

I.

**Skład Grona Nauczycielskiego
przy końcu roku szkolnego 1932/3.**

Dyrektor :

1. *Rutkowski Władysław*, dyrektor, Oficer ²Królewskiego Orderu Korony Rumuńskiej, odznaczony złotym medalem ²Rasplata Muncji za działalność oświatową, członek Rady miasta Krakowa, uczył geografji II ab₆, tygodniowo godzin 6.

A) Profesorowie i nauczyciele :

2. *Biernakiewicz Tadeusz*, zawiadowca zbiorów ćwiczeń cielesnych, opiekun kl. II d, uczył ćwiczeń cielesnych II ad₆, IV ab₆, VI ab₆, VII ab₆, VIII ab₆, gry₃, tygodniowo godzin 33. Od dnia 15 stycznia 1933 r. II ad₆, VI ab₆, VII ab₆, VIII ab₆, gry 3, tygodniowo godzin 27.

3. *Deszcz Marjan*, profesor, zawiadowca biblioteki uczniowskiej, opiekun kl. III c, kurator ²Kółka dramatycznego uczył j. francuskiego II b₄, III a₄, III bc₃, VI a₃, VII a₃, VIII a₃, hist. II d₂, tygodniowo godzin 22. Od dnia 1 października 1932 francuskiego w II b₄, III bc₃, VI a₃, VII a₃, VIII a₃, polskiego w VI a₃, VII a₄, tygodniowo godzin 23.

4. *Figna Józef*, profesor, Dr. fil. zawiadowca biblioteki nauczycielskiej, opiekun kl. V a, uczył ćwiczeń cielesnych w kl. III abc₉, V ab₆, hufiec₄, gry₁, tygodniowo godzin 20.

5. *Fuchs Franciszek*, Dr. fil. profesor, zawiadowca zbiorów geograficznych, uczył historji II a₂, IV ab₆, VII b₅, geografji II d₃, VI ab₄, tygodniowo godzin 20.

6. *Garbusiński Kazimierz*, nauczyciel IX gimnazjum państwowego, zawiadowca zbiorów muzyki i śpiewu, uczył II abcd₄, III abc₃, tygodniowo godzin 7.

7. *German Otto*, Dr. fil., profesor, uczył j. niemieckiego II ab₈, III c₃, V a₄, VI a₃, tygodniowo godzin 18. Od 1 października 1932 j. niemieckiego w II ab₈, III c₃, V a₄, VI a₃, II c₂, tygodniowo godzin 20. Od dnia 15 stycznia 1933 w II ab₈, III c₃, V a₄, VI a₃, tygodniowo godzin 18.

8. *Fabłoński Roman*, profesor, cały rok bezpłatny urlop (Rozp. K.O.S.K. z 26/VIII 1932 Nr. BP. 16908/32) dla sprawowania kierownictwa seminarjum prywatnego Münnichowej w Krakowie.

9. *Karwiński Antoni*, Dr. fil., profesor, kurator koła pracy społeczno-obywatelskiej, uczył j. łacińskiego IV b₆, VII b₅, j. polskiego II d₅, j. niemieckiego II cd₄, tygodniowo godzin 20. Od 1 października 1932 łaciny IV b₆, VII b₅, IV a₅, j. francuskiego III abc₇, tygodniowo godzin 23. Od 15 stycznia 1933 łaciny w IV b₆, VII b₅, IV a₅, j. francuskiego w III a₄, tygodniowo godzin 20.

10. *Kaszyczko Mikołaj*, profesor, opiekun kl. III a, uczył łaciny III a₄, V ab₁₀, VII a₅, tygodniowo godzin 19.

11. *Klemensiewicz Zenon*, Dr. fil., profesor, opiekun kl. II a, uczył j. polskiego II a₄, V a₃, VI a₂, VII a₄, tygodniowo godzin 14. Od dnia 1 października 1932 j. polskiego w II a₄, tygodniowo godzin 4.

12. *Krajewski Józef*, Dr. fil., profesor, opiekun kl. VI b, zawiadowca gabinetu historycznego, uczył historii w II bc₄, V b₄, VI b₄, VIII b₃, geografji III c₂, V b₂, VI b₂, tygodniowo godzin 21.

13. *Książek Jan*, nauczyciel VIII państwowego gimnazjum, uczył od dnia 1 października 1932 robót ręcznych w kl. III bc₁₆, tygodniowo godzin 16.

14. *Lederer Józef*, profesor, kurator samorządu szkolnego, opiekun kl. V b, uczył j. polskiego II bc₉, III c₄, IV a₃, V b₄, VII b₄, tygodniowo godzin 24. Od dnia 15 stycznia 1933 r. polskiego II bc₉, IV a₃, VII b₄, V b₄, tygodniowo godzin 20.

15. *Łęcznar Franciszek*, nauczyciel, opiekun kl. VII b, uczył przyrody w III abc₁₃, matematyki II ab₆, fizyki VII b₄, tygodniowo godzin 23.

16. *Łukiewicz Aleksander*, Dr. fil., nauczyciel, zawiadowca gabinetu przyrodniczego, opiekun kl. IV b, uczył przyrody w II abcd₁₆, IV b₂, V b₂, VI a₄, tygodniowo godzin 24.

17. *Meus Stanisław*, ksiądz profesor, Dr. teol., moderator Sodalicji Marjańskiej, uczył religji w II ab₄, III a₂, IV ab₄, V a₂,

VI a₂, VII a₂, VIII ab₄, tygodniowo godzin 20. Od 1 października 1932 religji II ab₄, III ab₄, IV ab₄, V a₂, VI a₂, VII a₂, VIII ab₄, tygodniowo godzin 22.

18. *Michalski Marjan*, ksiądz nauczyciel, Dr. teol. moderator »Kółka Marji«, uczył religji w II cd₄, III bc₄, V b₂, VI b₂, VII b₂, tygodniowo godzin 14. Od dnia 1 października 1932 II cd₄, III c₂, V b₂, VI b₂, VII b₂, tygodniowo godzin 12.

19. *Patoń Stanisław*, profesor, opiekun świetlicy i kl. VIII b, uczył łaciny VI b₅, VIII b₄, IV a₅, greki IV a₅, tygodniowo godzin 19. Od 1 października 1932 polskiego w II d₅, greki IV a₅, łaciny VI b₅, VIII b₄, tygodniowo godzin 19.

20. *Pichor Adam*, profesor, zawiadowca gabinetu fizycznego, opiekun kl. II c, uczył fizyki VI b₃, VII a₃, VIII ab₇ matematyki II cd₈, VIII a₂, tygodniowo godzin 23.

21. *Rozmarynowicz Mieczysław*, profesor, zawiadowca gabinetu archeologicznego, opiekun kl. VI a i sklepiku szkolnego, referent stypendyjny, uczył łaciny VI a₅, VIII a₄, greki VI a₅, VIII a₄, historii II d₂, tygodniowo godzin 20.

22. *Schrenzel Klara*, profesor, kuratorka Koła »Przyjaciół Polskiego Białego Krzyża«, uczyła matematyki III bc₈, IV b₄, V a₂, VII a₂, VIII b₃, tygodniowo godzin 20.

23. *Skimina Stanisław*, Dr. fil., profesor, uczył łaciny w II ab₄, greki w V a₅, VII a₅, tygodniowo godzin 14.

24. *Szaflarski Józef*, profesor, kurator ork., opiekun kl. VIII a i zawiadowca zbiorów językowych, uczył j. niemieckiego III ab₇, VII b₄, VIII ab₇, tygodniowo godzin 18.

25. *Szantroch Tadeusz*, nauczyciel, opiekun kl. III b, kurator kolonij wakacyjnych, uczył j. polskiego III ab₈, IV b₄, VI b₄, VIII ab₇, tygodniowo godzin 23. Od 15 stycznia 1933 polskiego III ab₈, VI b₄, VIII ab₇, tygodniowo godzin 19.

26. *Szlamka Edward*, profesor, sekretarz Kursów wojskowych DOK. Nr. V., uczył j. niemieckiego IV ab₈, V b₄, VII a₃, VI b₄, tygodniowo godzin 19. Od 1 października 1932 j. niemieckiego II d₂, IV ab₈, V b₄, VI b₄, VII a₃, tygodniowo godzin 21. Od 15 stycznia 1933 r. niemieckiego IV ab₈, V b₄, VI b₄, VII a₃, tygodniowo godzin 19.

27. *Szpunar Feliks*, profesor, opiekun kl. VII a, uczył historii V a₂, VI a₂, VII a₂, VIII a₂, geografji II c₁, III ab₄, V a₂, tyg. godz. 21.

28. *Szwarc Stanisław*, profesor, zawiadowca zbiorów rysunkowych, uczył rysunków II abcd₈, III abc₆, robót II cd₄, III bc₈, tygodniowo godzin 26. Od 1 października 1932 rysunków w II abcd₈, III a₄, III. bc₄ robót w II cd₈, tygodniowo godzin 24.

29. *Wilk Antoni*, Dr. fil., profesor, opiekun kl. IV a, uczył matematyki III. a₃, IV a₃, V b₄, VI b₃, VI a₂, VII b₃, tygodniowo godzin 18.

B) Nauczyciele kontraktowi:

30. *Bugajski Jan*, nauczyciel kontraktowy, opiekun kl. II. b, uczył ćwiczeń cielesnych w II. bc₆, gry₂, tygodniowo godzin 8. Od dnia 15 stycznia 1933 w kl. II. bc₆, IV ab₆, gry₂, tygodniowo godzin 14.

31. *Chrzanowski Bohdan*, Dr. fil., nauczyciel kontraktowy, uczył propedeutyki VIII ab₆, tygodniowo godzin 6.

32. *Sroczyńska Wanda*, nauczycielka kontraktowa uczyła od dnia 15 stycznia 1933 j. niemieckiego w II. cd₄, tygodniowo godzin 4.

33. *Zarębski Ignacy*, nauczyciel kontraktowy, uczył od dnia 15 stycznia 1933 r. j. polskiego w III. c₄, IV b₄, V a₃, tygodniowo godzin 11.

C) Administracja:

Tyrowiczówna Janina, sekretarka (Rozp. K.O.S.K, z dn. 15. X. 1933. L. II. 8974/33.)

Praktykańcy:

1. *Baumingerówna Henryka* (Rozp. K.O.S.K. z dnia 14. IX. 1932 L. II. 7209/32) uczyła j. niemieckiego w kl. III. a₄, pod kierownictwem prof. Szaflarskiego.

2. *Engelberżanka Małka* (Rozp. K.O.S.K. z dnia 5. XI. 1932 L. II. 8966/33.), uczyła j. niemieckiego w kl. IV a₄, VII a₃ pod kierownictwem prof. Szlamki.

3. *Heilmann Bernard* (Rozp. K.O.S.K. z dnia 17. X. Nr. II. 8431/32) uczył j. niemieckiego w kl. V a₄, pod kierownictwem prof. Dra Germana.

4. *Kocurówna Emilja* (Rozp. K.O.S.K z dn. 14. IX. 1932 L. II. 7219/32), uczyła historii w II. bc₄, pod kier. prof. Dra Krajewskiego.

5. *Korzennik Majer* Dr. fil. (Rozp. K.O.S.K. z dnia 23. IX. 1932 L. II. 7589|32) uczył j. polskiego w kl. IV b₄, pod kierownictwem prof. Szantrocha do dnia 22 grudnia 1932 r.

6. *Krupiński Jerzy* (Rozp. K.O.S.K. z dnia 30 VI. 1932 L. II. 4738|32), uczył j. polskiego w kl. II. a₄, pod kierownictwem prof. Dra Klemensiewicza.

7. *Kumaniecka Bronisława Marja* (Rozp. K.O.S.K. z dnia 28. II. 1933 L. II. 1758|33), słuchała j. francuskiego w ll. b₄, III. bc₃, VIII. a₃, pod kierownictwem prof. Deszcza od dnia 1 marca 1933.

8. *Nowogrodzki Stanisław*, (Rozp. K.O.S.K. z dnia 14. IX. 1932 Nr. II. 7229|33), uczył historii w kl. V b₄, pod kierownictwem prof. Dra Krajewskiego.

9. *Pieradzka Krystyna*, Dr. fil. (Rozp. K.O.S.K. z dnia 15. XI. 1932 Nr. II. 9426/32) uczyła historii w kl. VI b₄, pod kierownictwem prof. Dra Krajewskiego.

10. *Twardosz Kazimierz* (Rozp. K.O.S.K. z dnia 18. III. 1932 L. II. 2323/32), uczył fizyki w kl. III. a₅, III. b₄, pod kierownictwem prof. Pichora i Łęcznara do 28. II. 1933.

11. *Wagnerówna Zofja* (Rozp. K.O.S.K. z dnia 5. X. 1932 L. II. 7934/32), słuchała j. polskiego od dnia 15 marca 1933 r. w kl. III. a₄, III. b₄, pod kierownictwem prof. Szantrocha.

12. *Zinn Mendel* (Rozp. K.O.S.K. z dnia 27. IX. 1932 L. II. 7682/32), uczył przyrody w kl. II bc₈, pod kierownictwem prof. Łukiewicza.

Opieka lekarska:

Salak Bolesław, Dr. med. lekarz szkolny zawiadowca gabinetu lekarskiego, ordynował godzin 8 tygodniowo.

Abłamowiczowa Marja, lekarz dentysta, zawiadowca gabinetu dentystycznego, ordynowała godzin 4 tygodniowo.

II.

Zmiany i ruch w gronie nauczycielskiem w ciągu roku szkolnego 1932|33.

1. K.O.S.K. rozp. z dnia 14. IX. 1932 L. BP. 22308/32 upoważnia Dyрекcję do zawarcia umowy z p. Bugajskim Janem, celem pełnienia obowiązków nauczyciela kontraktowego.

2. K.O.S.K. rozp. z dnia 1. VI. 1932 L. BP. 952/32 upoważnia Dyрекcję do zawarcia umowy z nauczycielem kontraktowym p. Dr. Bohdanem Chrzanowskim celem nauczania propedeutyki filozofji w r. szkol. 1932/33.

3. K.O.S.K. rozp. z dnia 22. IX. 1932 L. II. 7642/32 przydzieliło nauczyciela Państw. Gimn. VIII p. Jana Książka do nauki robót ręcznych w 16 godzinach tygodniowo.

4. K.O.S.K. rozp. z dnia 8. VI. 1932 L. BP. 9109/32 przeniosło księdza Dra Michalskiego Marjana z dniem 1 września 1932 z Gimnazjum VII, do tutejszego zakładu.

5. K.O.S.K. rozp. z dnia 30. XII. 1932 L. BP. 108/33 upoważnia Dyрекcję do zawarcia umowy z p. Sroczyńską Wandą celem pełnienia obowiązków nauczycielki kontraktowej na czas od 16. I. 1933 do 15. VII 1933.

6. K.O.S.K. rozp. z dnia 3. I. 1933 L. BP. 106/33 upoważnia Dyрекcję do zawarcia umowy z nauczycielem kontraktowym p. Zarębskim Ignacym na czas od 16. I. 1933 do 15. VII. 1933 r.

Uzyskali zniżkę godzin:

1. *Dr. Figna Józef* (rozp. K.O.S.K. z dnia 18. VII. 1932 L. II. 6019/32).

2. *Dr. Klemensiewicz Zenon* (rozp. K.O.S.K. z dnia 27. X. 1932 L. II. 8665/32).

3. *Skimina Stanisław* (rozp. K.O.S.K. z dnia 18. VII 1932. L. II. 6019/32.)

Urlop otrzymali:

1. *Fabłoński Roman* (Rozp. K.O.S.K. z dnia 26. 8. 1932 L. BP. 16908/32).

Przydział otrzymali:

1. *Horbacki Władysław*, nauczyciel, przydzielony do K.O.S. p. o. wizytatora, Rozp. K.O.S. z dn. 17/IX.31. L. II, 12044/31.

III.

Pomieszczenie Zakładu i służba z końcem roku szkolnego 1932/33.

Zakład mieści się w budynku rządowym, posiada obszerny podworec, boisko do zabaw, oddzielny budynek przeznaczony do ćwiczeń gimnastycznych, oraz doświadczalny ogródek szkolny.

W budynku głównym są mieszkania dla trzech woźnych. Mieszkanie dyrektora zostało zamienione na gabinet przyrodniczy.

Woźni etatowi: Kwinta Michał, Pogan Antoni.

Woźni kontraktowi: Maciejczyk Józef, Świstek Bronisław.

W roku 1932/33 wykonano następujące adaptacje:

1. Zaprowadzono elektryczność w całym budynku i na dziedzińcu.
2. Zrestaurowano klatkę schodową od parteru po drugie piętro odnawiając w drodze kamieniarskiej całą balustradę i wymieniając zniszczone lalki.
3. Obito drewnianymi cokołami ściany na I piętrze i półpiętrze.
4. Oparkano boisko ćwiczebne, wzmocniono balaski, dano nowy mur od ul. Łobzowskiej i nadbudowano ścianę drewnianą graniczną. Postawiono słupy do gry koszykówki.
5. Zrestaurowano salę gimnastyczną dając nową podłogę i wprowadzając trójdzielny tram do ćwiczeń.
6. Założono i oparkano kratą drewnianą ogród szkolny doświadczalny dla przyrody.
7. Założono pracownię fizyczną, wprawiono podłogę parkietową, sprawiono stoliki do ćwiczeń, stołki i konsekwentnie uzupełnia się braki aparatury ćwiczeniowej. Sprawiono kompletny aparat Roentgenowski.
8. Urządzono gabinet przyrodniczy i stworzono zawiązek pracowni biologicznej. Gabinet i muzeum przyrodnicze pomieszczono w trzech pokojach.
9. Urządzono i zorganizowano pracownię robót ręcznych.
10. Urządzono świetlicę dla młodzieży, wyposażoną w dwa stoły ping-pongowe, bibliotekę, czytelnię i radio.

11. Salę rysunkową powiększono o jedną ubikację przeznaczoną na pracownię litograficzną i gabinet zbiorów rysunkowych. Stoliki rysunkowe zaadaptowano dla modeli.

12. Urządzono bibliotekę i czytelnię dla nauczycieli.

13. Powiększono izbę harcerską i sportową.

14. Zorganizowano ciemnię fotograficzną.

15. Przerobiono aulę w ten sposób, (przez zniesienie oparc przy ławkach), że może służyć dla celów nabożeństwa w jedną stronę i dla celów uroczystości, odczytów i t. p. w drugą stronę. Nadto powiększono liczbę ławek i urządzono balustradę, oddzielającą kaplicę od sali.

16. Wszystkie drzwi do bocznych ubikacji zaopatrzone w automatyczne zamykanie, na korytarzach urządzono lavoiry, zaopatrzone w ręczniki i przybory do picia i mycia.

17. Zrestaurowano windę do węgla.

18. Powiększono na korytarzach liczbę wieszadeł.

19. Przeprowadzono inwentaryzację zbiorów fizycznych, historycznych, geograficznych, archeologicznych, biblioteki, ćwiczeń cielesnych, inwentarza rzeczowego, gabinetu dentystycznego, przyrodniczego, rysunkowego i robót ręcznych.

Pomoce naukowe.

Gabinet archeologiczny, zawiadowca prof. Rozmarynowicz Mieczysław. Zbiory z powodu częstego przenoszenia i nieodpowiedniego pomieszczenia do r. 1920, podczas kilkakrotnego zajmowania budynku przez szpital i wojsko, poniosły znaczne straty w modelach, obrazach lub książkach. Z tego powodu wymagają uzupełnienia. W ciągu następnych lat z trudem udawało się niektóre wydawnictwa uzupełnić. kartony uszkodzone naprawić lub zastąpić nowymi, koniecznymi do ilustrowania nauki filologii klasycznej. W ostatnich latach dopiero zdołano uzyskać kilka nowszych publikacyj.

Zawiadowca przy sprowadzaniu książek położył nacisk na wydawnictwa, z którychby mogli korzystać uczniowie przy opracowaniu referatów. Znacznie przyczyniła się do rozszerzenia zapasu środków poglądowych inicjatywa w kierunku sporządzenia przez chętnych uczniów ilustracyj, planów, wzorów, kopji obrazów, napisów i tp. W ten sposób inwentarz doszedł do liczby 151 pozycji.

Gabinet przyrodniczy, zawiadowca prof. Łukiewicz Aleksander. Zbiory przyrodnicze w b. r. szkolnym zostały zinwentaryzowane, oczyszczone i oznaczone.

Ogród szkolny doświadczalny.

Gabinet fizyczny, zawiadowca prof. Pichor Adam. W ciągu roku szkolnego 1931/32 i 1932/33 uporządkowano zbiory do nauki fizyki, naprawiono 30 przyrządów z różnych działów, przeprowadzono ich inwentaryzację i poznaczano farbą olejną. Do demonstracji zakupiono milliwoltomierz i miliamperomierz. Usiłowania wyteżono w kierunku zebrania przyrządów do ćwiczeń uczniowskich. Zestawiono komplety uczniowskie przyrządów do nauki o równowadze, częściowo do nauki o cieczech i świetle (10 tarcz Hartla kombinacji prof. A. Pichora) i pewną ilość do nauki o elektryczności. Uzupełnienie pracowni i tworzenie jej odbywa się o własnych siłach Zakładu, a ukończenie spodziewane jest w niedługim czasie, przynajmniej w stopniu wystarczającym dla potrzeb Zakładu.

Gabinet rysunkowy, zawiadowca prof. Szwarz Stanisław. W bieżącym roku szkolnym służyła pracownia do przygotowania licznych modeli do nauki rysunków przy współdziałaniu uczniów. Ogółem wykonano 96 modeli do nauki rysunków, z tego 52 do rysunku płasko pojętego (liście, motyle, rośliny), tudzież 44 do rysunku przestrzennego (modele żelazne, na tekturach). Ponadto wykonano 38 sztuk modeli do nauki perspektywnej (z tektury i drzewa) oddających zwłaszcza w początkach znaczne usługi w ułatwieniu pojmowania zasad perspektywy. Ogólna ilość godzin nauki rysunku w związku z pracą nad modelami wynosiła w bież. roku szkolnym około 560.

W bież. roku szkol. została również otwarta pracownia art. litografii, obok sali rysunków odręcznych. Młodzież uczęszczająca na naukę rysunków okazywała niezwykle zainteresowanie sztuką graficzną, której znaczenie i rozwój były kilkakrotnie tematem lekcji rysunków, przy równoczesnym pokazie techniki.

Pracownia robót ręcznych, zawiadowca prof. Książek Jan. Już podczas urzędowania pracowni okazało się wielkie zainteresowanie młodzieży robotami ręcznymi, oraz pracownią. Toteż duża ilość uczniów zgłaszała się do nauczyciela robót w sprawie korzy-

Pracownia robót ręcznych.

stania z pracowni. Z początku grudnia ub. roku ukończono urządzenie pracowni, zwracając szczególniejszą uwagę na celowość urządzenia, higienę i estetykę, oraz rozmieszczenie narzędzi. Od grudnia do końca roku szkolnego pracował szereg zespołów uczniowskich jak n. p. Koło kajakowców, Sekcja harcerska (kajaki), naprawa sprzętów harcerskich, urządzenie dekoracji do przedstawień szkolnych, Koło LOPP. Sekcje i Koła pracowały pod kierownictwem swych instruktorów popołudniu, bądźto podczas feryj zimowych rano i popołudniu. Pracownia pomagała więc młodzieży w miłym i pożytecznym spędzaniu wolnego czasu. Zawiadowca pracowni pomagał zespołom w pracy, oraz ściśle kontrolował porządek sali i w szafach. Do kroniki pracowni każdy kierownik zespołu wpisuje krótkie sprawozdanie ze stanu pracy, oraz porządku w sali i szafach. Ogólna ilość godzin roboczych zespołów wynosi około 240 godzin rocznie.

Biblioteka nauczycieli. W roku sprawozdawczym uporządkowano i zinwentaryzowano cały księgozbiór. Książki ustawiono na półkach szaf według formatów. Księgozbiór liczy w chwili obecnej 1346 numerów. Sporządzono katalog alfabetyczny i działowy.

Z księgozbioru wyłączono encyklopedje, słowniki i bibjografie i przeznaczono je do Biblioteki podręcznej celem udostępnienia tych książek nauczycielowi o każdej porze dnia.

Opracowano regulamin biblioteczny, w którym określono prawa i obowiązki czytelnika. Otwarcie biblioteki odbyło się przy udziale pana wizytatora Kydryńskiego.

N a u k a .

W b. r. szkolnym¹⁾ odbywały się liczne kursa naukowe, zebrania rejonowe i grupowe w zakresie wszystkich prawie przedmiotów w których grono nauczycielskie tut. Zakładu brało udział nie tylko bierny, ale i czynny przez przeprowadzenie całego szeregu lekcji przykładowych. Zakład służył nadto gością młodym kandydatom stanu nauczycielskiego, słuchaczom Studium Pedagogicznego U. J., oraz poleconym przez Ministerstwo i Kuratorjum pedagogom. Wzajemne hospitacje w gronie w formie koleżeńskiej niekrępującej,

oraz szereg lekcji pokazowych stanowiły pożyteczną pomoc w zakresie poznawania współczesnych metod nauczania. Odbyły się następujące lekcje pokazowe.

L e k c j e p r z y k ł a d o w e.

Dnia 20. XI. 32.	w Klasie III a.	łac.	pr. Kaszyczko
» 23. XI. 32.	» V b.	łac.	» Kaszyczko
» 24. XI. 32.	» VII a.	grek.	» Skimina.
» 25. XI. 32.	» III c.	mat.	» Schrenzlówna.
» 22. XI. 32.	» II d.	niem.	» Szlamka.
» 26. XI. 32.	» VIII a.	niem.	» Szaflarski.
» 9. XII. 32.	» VII a.	grek.	» Skimina.
» 24. I. 33.	» II a.	polsk.	» Klemensiewicz.
» 25. I. 33.	» III a.	polsk.	» Klemensiewicz.
» 27. I. 33.	» V a.	polsk.	» Klemensiewicz.
» 27. I. 33.	» VII a.	polsk.	» Deszcz.
» 17. II. 33.	» II a.	rysunki	» Szwarz.
» 17. II. 33.	» III b.	rysunki	» Szwarz.
» 18. II. 33.	» III a.	relig.	» Ks. Michalski.
» 27. III. 33.	» VI a.	grek.	» Rozmarynowicz.
» 28. III. 33.	» VI a.	grek.	» Rozmarynowicz.
» 28. III. 33.	» V a.	łac.	» Skimina.
» 29. III. 33.	» VII a.	grek.	» Skimina.
» 30. III. 33.	» VI a.	grek.	» Rozmarynowicz.
» 30. III. 33.	» VII a.	łac.	» Skimina.
» 11. IV. 33.	» III a.	niem.	» Szaflarski.
» 11. IV. 33.	» VII a.	franc.	» Deszcz.
» 11. IV. 33.	» VIII a.	»	» Deszcz.
» 13. IV. 33.	» VII a.	polsk.	» Deszcz.

Nadto zgłosili lekcje pokazowe prof. Pichor, Szantroch, Krajewski, Biernakiewicz i in.

W b. r. z końcem listopada i początkiem grudnia odbyła się wizytacja zakładu przez Pana Wizytatora Kydryńskiego, która trwała dwa tygodnie. W czasie wizytacji hospitował Zakład Pan Kurator O. S. K. E. Nowicki wraz z Panem Naczelnikiem Brydą.

Obok tego odwiedzili Zakład i hospitolali lekcje, wizytatorzy i instruktorzy ministerjalni: p. p. Hoszowska, Nieniewska, Dancewiczowa, Gawecki, Brydzki, Saloni, Dąbrowski, Buczkowski, kie-

rownicy, ośrodków, p. p. Sowiński, Dziurzyński, Waśkowski, oraz ks. prałat Dr. Podwin Adam.

Rada Pedagogiczna odbyła w ciągu roku siedem konferencji plenarnych. cztery naukowe, cztery wychowawcze, dwanaście klasowych.

Komisje klasowe jak również patronaty odbywały posiedzenia raz na miesiąc.

Kronika Zakładu.

■ Dnia 1 września 1932. Uroczyste nabożeństwo rozpoczynające rok szkolny w kaplicy szkolnej.

Dnia 2 września 1932. Rozpoczęcie nauki.

Dnia 13 września 1932. Udział młodzieży klas VII-nych i VIII-nych wraz ze sztandarem w oddaniu czci zwłokom ś.p. porucz. Żwirki.

Dnia 15 września 1932. Przemówienia profesorów w poszczególnych klasach o zwycięstwie lotniczem śp. Żwirki i oddanie czci zmarłemu przez powstanie młodzieży w ławkach na głos dzwonka, z zachowaniem 2-minutowego milczenia.

Dnia 21 września 1932. Uroczyste nabożeństwo żałobne za duszę śp. Prezydentowej Michaliny Mościckiej w kaplicy zakładowej. Po nabożeństwie przemówienie żałobne dla klas wyższych, wygłoszone przez prof. Dra Karwińskiego.

Dnia 11 października 1932. Udział młodzieży klas VIII-nych wraz ze sztandarem w pogrzebie śp. Dyrektora L. Kulczyńskiego.

Dnia 12 października 1932. Spowiedź św., a w dniu 13 Komunja św.

Dnia 17 października 1932. Udział młodzieży w przedstawieniu szkolnem w Teatrze Miejskim im. Słowackiego, na sztuce »Fantazy«.

Dnia 19 października 1932. Udział młodzieży w odczycie inż. Wierzchowskiego p. t. »Propaganda Morza«.

Dnia 3 listopada 1932. Na pierwszej godzinie nabożeństwo żałobne za wszystkich zmarłych nauczycieli i uczniów tut. Zakładu.

Dnia 4 listopada 1932. Na ostatniej godzinie w każdej klasie pogadanka na temat »Dnia oszczędności«.

Dnia 11 listopada 1932. jako XIV rocznicę odzyskania niepodległości odbyło się uroczyste nabożeństwo, poczem młodzież wzięła udział w poranku filmowym »Dziesięciu z Pawiaka«. Po poranku nastąpiło zaciągnięcie warty przed płytą b. uczniów poległych w walkach o niepodległość. Następnie udała się delegacja młodzieży z muzyką pod opieką Grona Nauczycielskiego i przedstawicieli Komitetu Rodzicielskiego do Domu Weteranów z r. 1863 celem złożenia hołdu i wręczenia podarków od młodzieży. O godz. 6 wieczorem na dziedzińcu szkolnym odbył się capstrzyk, a po przemowie Dyrektora Zakładu Wł. Rutkowskiego nastąpiło odczytanie nazwisk poległych uczniów, oraz ściągnięcie warty.

Dnia 12 listopada 1932. Udział młodzieży w akademji ku czci św. Stanisława Kostki, patrona zakładu, która odbyło się w auli zakładowej.

Dnia 16 listopada 1932. Młodzież wzięła udział w odczycie prof. Sroczyńskiego z cyklu »Podróż po Włoszech« urządzonym na rzecz Polskiego Krzyża, w sali tut. Gimnazjum.

Dnia 19 listopada 1932. Udział młodzieży w koncercie szkolnym, poświęconym muzyce i dziełom Szopena. Wieczorem tego samego dnia odbył się koncert w auli gimnazjalnej na Biały Krzyż. Program wypełniła młodzież własnymi siłami.

Dnia 24 i 25 listopada 1932. W tych dniach odbyły się uroczystości ku czci Stanisława Wyspiańskiego dla wszystkich uczniów Zakładu, ponadto młodzież klas VIII-mych pod opieką gospodarzy klas wraz ze sztandarem brała udział w odsłonięciu tablicy pamiątkowej w Gimnazjum Państwowem I. Popołudniu wzięła udział w odczycie z przeżroczami »O plastyce Wyspiańskiego«, który odbył się w Zakładzie.

Dnia 27 listopada 1932. Delegacja młodzieży wraz ze sztandarem, pod opieką prof. Biernakiewicza wzięła udział w odsłonięciu tablicy pamiątkowej ku czci St. Wyspiańskiego, przy pl. Marjackim 9.

Dnia 7 grudnia 1932. Uczniowie wzięli udział w odczycie prof. Sroczyńskiego p. t. »Rzym Cezarów«, urządzonym na cele Białego Krzyża w sali tut. Gimnazjum.

Dnia 10 grudnia 1932. Młodzież wzięła udział w przedstawieniu szkolnem w Teatrze Miejskim im. Słowackiego, gdzie odegrano »Wesele«.

Bibl. log.
 Dnia 17 grudnia 1932. Udział młodzieży w koncercie szkolnym, poświęconym muzyce Paderewskiego, Karłowicza i Galla. Wieczorem tego samego dnia młodzież odegrała »Wesele« w sali ks. Kuznowicza, na cele Polskiego Białego Krzyża.

Dnia 22 grudnia 1932. Zakończenie I półrocza i rozdanie świadectw. Rozpoczęcie wakacyj zimowych, które trwały do 15. I. włącznie.

Dnia 16 stycznia 1933. Rozpoczęcie II półrocza roku szk. 1932/33.

Dnia 21 stycznia 1933. Akademja w auli gimnazjalnej ku uczczeniu rocznicy powstania styczniowego, z udziałem orkiestry i chóru gimnazjalnego, oraz przemówienie prof. Dra Krajewskiego i prof. Zarębskiego.

Dnia 28 stycznia 1933. Udział młodzieży w koncercie szkolnym z programem muzyki współczesnej.

Dnia 31 stycznia 1933. Lekcja próbna esperanta w auli, urządzona przez prof. Zauchę.

Dnia 1 lutego 1933. Uroczystość ku uczczeniu Imienin Pana, Prezydenta Rzeczypospolitej.

Dnia 10 lutego 1933. Uczniowie wzięli udział w odczycie prof. Sroczyńskiego p. t. »Neapol i Capri«, urządzonym na cele Pol. Białego Krzyża. W tym samym dniu młodzież wzięła udział w obchodzie 13-tej rocznicy odzyskania przez Polskę dostępu do morza.

Dnia 13 lutego 1933. Udział młodzieży w przedstawieniu szkolnym w Teatrze Miejskim im. Słowackiego, gdzie odegrano dla niej komedję Zabłockiego »Pircyk w zalotach«.

Dnia 16 lutego 1933 odbył się odczyt murzyna szczepu Yo-vuba, Liberja, p. Kola Ayayi (czytaj Ażaji) p. t. Afryko, ojczyzna moja słoneczna« w języku esperanckim, tłumaczonym na j. polski.

Dnia 19 lutego 1933. Odbył się poranek w »Domu Żołnierza Polskiego« na cele funduszu szkolnictwa polskiego zagranicą. Poranek obejmował przedstawienie »Wesela« odegrane przez młodzież Zakładu. Udział w poranku wzięła młodzież wszystkich zakładów krakowskich, co przysporzyło znaczny dochód na wspomniany cel.

Dnia 25 lutego 1933. Udział młodzieży w koncercie szkolnym z programem muzyki rosyjskiej.

Dnia 5 marca 1933. Udział młodzieży w loterii międzyszkolnej na cele szkolnictwa polskiego poza granicami Państwa.

Dnia 13, 14 marca 1933. Rekolekcje.

Dnia 15 marca 1933. Spowiedź św.

Dnia 16 marca 1933. Komunia św.

Dnia 18 marca 1933. Udział młodzieży w uroczystości ku uczczeniu Imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego. Rano udział w nabożeństwie szkolnym w kościele św. Piotra, następnie w akademii międzyszkolnej, urządzonej w Domu Katolickim. Ponadto muzyka gimnazjalna wzięła udział w imprezach koncertowych.

Dnia 20 marca 1933. Udział młodzieży w poranku filmowym p. t. »Legjon ulicy«.

Dnia 31 marca 1933. Młodzież wzięła udział w popołudniowym odczycie prof. W. Goetla p. t. »Bohaterstwo od krywców i podróżników«.

Dnia 25 marca 1933. Udział młodzieży w koncercie szkolnym z pogramem muzyki czeskiej.

Dnia 3 kwietnia 1933. Młodzież wzięła udział w przedstawieniu szkolnym p. t. »Wieczór Trzech Króli«, odegranem dla niej przez zespół Teatru Miejskiego im. Słowackiego.

Dnia 8 kwietnia 1933. Zwiedzanie przez młodzież klas niższych wystawy p. t. »Myśl państwowa w twórczości dziecka«. Młodzież klas wyższych wzięła udział w koncercie szkolnym z programem polskiej muzyki religijnej.

Dnia 11 kwietnia 1933. Młodzież klas wyższych odegrała w teatrze »Bagatela« dwie sztuki francuskie Maeterlincka »Błękitny Ptak« i Victora Hugo »Hernani«.

Dnia 22 kwietnia 1933. Udział młodzieży klas wyższych w przedstawieniu szkolnym w Teatrze Miejskim im. Słowackiego gdzie odegrano dla niej komedię Bałuckiego »Dom otwarty«.

Dnia 29 kwietnia 1933. Wyświetlono w szkole film dla młodzieży p. t. »Tajemnica ruin«.

Dnia 2 maja 1933. Udział muzyki gimnazjalnej w capstrzyku z okazji święta narodowego Trzeciego Maja.

Dnia 3 maja 1933. Udział młodzieży szkolnej w uroczystościach związanych z świętem Trzeciego Maja.

Dnia 6 maja 1933. Młodzież wzięła udział w koncercie szkoły przemysłowej ze Lwowa.

Dnia 14 maja 1933. Udział młodzieży w uroczystościach Tygodnia L.O.P.P.

Dnia 15 maja 1933. Udział młodzieży w poranku filmowym p. t. »Pod Twoją Obronę«

Dnia 17 maja 1933. Udział młodzieży klas wyższych w wykładzie, wygłoszonym przez prof. Rymara p. t. »O szkolnictwie zawodowym urządzonym w auli gimnazjalnej.

Dnia 19 maja 1933. Udział młodzieży klas VII-myh w odczycie Dyr. Biegeleisena p. t. »Badania psychologiczne«.

Dnia 25 maja 1933. Młodzież klas niższych uczestniczy w uroczystości »Dnia dziecka«.

Dnia 26 maja 1933. Odbył się odczyt Dra Kalinowskiego na temat »Skutki alkoholizmu«.

Dnia 27 maja 1933. Udział młodzieży w koncercie szkolnym z programem muzyki węgierskiej.

Dnia 29 maja 1933. Młodzież była na przedstawieniu szkolnym w Teatrze Miejskim na »Zemście« Al. Fredry.

Dnia 8 czerwca 1933. Spowiedź św.

Dnia 9 czerwca 1933. Komunia św.

Dnia 13 czerwca 1933. Uczniowie klas wyższych wzięli udział w przedstawieniu szkolnym w Teatrze Miejskim, gdzie odegrano dla nich »Horsztyńskiego«.

Dnia 14 czerwca 1933. Uroczyste zakończenie roku szkolnego 1932/33 i rozdanie świadectw.

Wychowanie.

Na pierwszym planie postawiono *naukę* jako podstawowy czynnik wychowania.

Solidność pracy, systematyczność, ugruntowanie wiedzy jako zasadnicze walory wychowawcze, oparte o wychowanie społeczno-obywatelskie, które w sumie dawaćby miało nietylko pełnego, umysłowo rozwiniętego człowieka, ale ze względu na nasze wyjątkowe położenie geograficzne człowieka, pełnowartościowego pod względem państwowym, świadomego celów, zadań i obowiązków obywatelskich, przystosowanego do życia współczesnego naszego społeczeństwa.

Równocześnie uwzględniono wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe, ze względów nie tylko współmierności rozwoju fizycznego z intelektualnym, ale również ze względu specjalnych potrzeb naszego Państwa i Narodu.

Realizacja planu wychowawczego opiera się na osobowości nauczyciela. Każdy z nich brał udział poza swym przedmiotem w wychowaniu młodzieży współdziałając koncentracyjnie w pewnym zakresie mając na oku całokształt spełnienia etapami pewnych zagadnień wychowawczych, aby oddziaływanie było jednolite.

W ub roku wysunięto zagadnienie *karności* które łączy w sobie bardzo wiele czynników wychowawczych, jak przedewszystkiem kształcenie woli i charakteru.

Wychowanie wymagające nieustannej obserwacji i uzgadniania stanowiska nauczyciela względem ucznia i uczniów w sensie zbiorowym oraz stosunku do domu, z konieczności spowodowało silny kontakt w gronie nauczycielskiem przez comiesięczne odbywanie zebrań komisji klasowych, na których omawiano sprawy związane z nauką i wychowaniem oraz comiesięczne zebrania patronatów klasowych i rodziców uczniów danej klasy. Zebrania te odbywały się pod przewodnictwem wychowawcy przy udziale uczących w tej klasie, starając się wniknąć w niedomagania wewnętrzne i w miarę możliwości braki usuwać. Najsystematyczniej pracę powyższą prowadzono w kl. II. a i VI. b Zadaniem komisji klasowych było: badanie przeciążenia, korelacja przedmiotów, organizacja pracy domowej uczniów w duchu właściwych wskazań, uwspółcześnienia nauczania w kierunku wymagań współczesnej pedagogiki

Chodziło o to również, aby uczeń pod kierunkiem nauczyciela nabrał samodzielności pracy przygotowawczej, która wykluczałaby konieczność korepetycji domowych. Komisje zajmowały się również ułożeniem zakresu domowej lektury ucznia, któraby się stała czynnikiem pomocniczym w zakresie budzenia zainteresowań.

Naturalnie pociągnęło to za sobą wprowadzenie osobnych godzin wychowawczych popołudniowych, aby całokształt zagadnień wychowawczych mógł być normalnie prowadzony, co na godzinach lekcji byłoby nie do wykonania, bez zasadniczego uszczerbku dla nauki.

Ten czas poświęcony wychowaniu pozwolił zbliżyć się bezpośrednio do uczniów i wciągnąć ich do pracy twórczo-wychowawczej przez: omawianie zagadnień, współpracę uczniów przy układaniu regulaminów klasowych, zwrócenie uwagi na warunki higieniczne i domowe chłopca, a przez to realizację planu wychowania obywatelskiego. W zbliżeniu do współczesności polskiej

zwracano uwagę na poznanie kraju oraz wycieczki, jak np. do Cierlicka, miejsca tragicznego zakończenia lotu śp. Żwirki, do Gdyni, do Wilna, Zwardonia itd. Frontem na Zachód i frontem ku morzu, kierowała się praca w swych usiłowaniach państwowo-twórczych. Osóbne miejsce poświęcono pamiątkom przeszłości i pod tym kątem widzenia realizowano plan wycieczek szkolnych niedzielnych dla zwiedzenia zabytków, muzeów itp. Celem przyjsia z pomocą młodzieży niezamożnej słabszej w nauce organizowano systematycznie w razie potrzeby w godzinach popołudniowych, bezpłatną pomoc w nauce. Dla zaaktualizowania zagadnień społecznych wprowadzono sporadycznie w wyższych klasach dzienniki polskie, niem. i francuskie.

Pierwiastek emocjonalny był silnie uwzględniony w pracy wychowawczej a źródłem jego była sama młodzież, której inicjatywa organizowała wszelkie uroczystości szkolne. Wprowadzenie teatru szkolnego i koncertów do nauki porannej, ożywiło znacznie stosunek młodzieży do szkoły stając się doniosłym czynnikiem wychowawczym.

Sprawozdanie Samorządu szkolnego. Od dwu lat zaczęła młodzież pracować na terenie szkoły nad własnym samorządem, który obejmował tylko poszczególne klasy. Oprócz tego istniały jeszcze inne uczniowskie organizacje n. p. Koło sportowe, Kółko dramatyczne, Świetlica i t. p. W bież. roku szkolnym celem wzmożenia i uzgodnienia pracy tych organizacji zawiązał się dnia 28/XI 1932 Samorząd szkolny, do którego weszły samorzady (gminy) klasowe i wszystkie inne organizacje szkolne.

Na pierwszym Walnym Zebraniu wybrano następujący zarząd: prezes kol. Józef Krzyżowski, wiceprezes kol. Czajczyk, sekretarz kol. Alfred Manber, skarbnik kol. Leopold Sikora. Kuratorem Samorządu jest p. prof. Józef Lederer. Samorząd postawił sobie dwa zadania: wyrabianie ideowe młodzieży i pracę samopomocową. Wyniki pracy są następujące: założono i zorganizowano Koło Przyjaciół Polskiego Białego Krzyża, na którego cele urządzone wielką zabawę, — opłatek dla uczniów niższego i wyższego gimnazjum. Pragnąc dorzucić jedną cegiełkę do łańcucha, jaki społeczeństwo składa Budowniczemu Polski, Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu, Samorząd łącznie z samorządami VIII i IX Gimnazjum urządził uroczystą akademię w Domu Katolickim w dniu Jego imienin. Celem

uczczenia wiekopomnej Konstytucji Trzeciego Maja zorganizowano pochód i akademję dla uczniów Gimnazjum. Z okazji 10-lecia LOPP. zorganizowano pochód. Wysłano delegację do p. dyrektora teatru Juliusza Osterwy, by złożyć podziękowanie za przedstawienia. Pod koniec roku szkolnego urządono pożegnanie maturzystów, zakończone herbatką. Pragnąc częściowo przyjąć z pomocą niezamężnej młodzieży wystarano się u Koła Rodzicielskiego dla niej o subwencję. Ostatnio zaś współpracowano w zorganizowaniu i urządzeniu festynu, z którego dochód przeznaczono na pomoc dla najbiedniejszej młodzieży gimnazjum. Założono także szkolną antykwarnię.

Świetlica uczniów. W związku ze zmianami w rozlokowaniu klas i gabinetów utraciła świetlica swój dawny lokal, a uzyskała nowy, przerobiony z obszernej ubikacji suterynowej. Nowy lokal składa się jakby z trzech dużych nyz: w pierwszej i drugiej umieszczono stoły ping-pongowe, w trzeciej czytelnię czasopism. Nowy przybytek po odmalowaniu ścian i wstawieniu pieca urządono w następujący sposób: odmalowano 2 stoły ping-pongowe, zainstalowano radjo. Świetlica bowiem posiada 3 lampowy aparat radjowy z głośnikiem. Sprawiono firanki do okien, dano do oprawy i zawieszono na ścianach »poczet Królów polskich« (44 obrazy), portret Marszałka Piłsudskiego, 2 orły polskie, rzeźbione w drzewie przez uczniów, szereg obrazów z wojny polsko-bolszewickiej. Razem posiada świetlica 62 obrazy i okazale wygłada. Była otwarta codziennie od godz. 4 do 8 wieczorem. Uczniowie bardzo lubią ten nowy lokal Świetlicy i bardzo chętnie w nim przebywają. Frekwencja codzienna wynosi od 30 do 90 uczniów. Młodzież czyta czasopisma słucha radja, gra w szachy; fortunkę, kręgle pokojowe i tp. dozoruja się sami, a opiekunem świetlicy jest prof. Patoń. Korzystanie z jej urządzeń jest bezpłatne, dostępne dla wszystkich uczniów Zakładu.

Prenumerowano lub otrzymywano w ciągu roku następujące czasopisma. »Ilustracja Polska«, »L'Ilustration«, »Iskry«, »Kuźnia Młodych«, »Małopolska Wschodnia«, »Moje Pisemko«, »Morze«, »Na szerokim świecie«, »Przegląd sportowy«, »Przyroda i technika«, »Raz dwa trzy«, »Świat«, »Światowid«, »Tęcza« i »Tygodnik Ilustrowany«. Każdy rocznik poszczególnych czasopism oprawiono, tak, że obecnie Świetlica posiada 52 tomy oprawne.

Świetlica.

Szeroką działalność prowadziła w ub. roku Sekcja ping-pongowa. Urządzono w ciągu roku zawody ping-pongowe o mistrzostwo gimnazjum wyższego, niższego, przeprowadzono rozgrywki międzyklasowe. Reprezentacje Zakładu brały kilkakrotnie udział w zawodach o mistrzostwo gimnazjów krakowskich, zdobywając I lub II miejsce. Trzeci raz zdobył Zakład I miejsce i puchar na własność, na turnieju ping-pongowym, urządzonym przez Prywatne Gimnazjum Żydowskie.

Dochody i wydatki Świetlicy.

DOCHÓD:

Pozostałość z r. szkol. 1931/32	94.29 zł
Zarząd Komitetu Rodzicielskiego	270.— »
Zawody ping-pongowe . . . :	6.— »
»Samorząd szkolny«	14.— »
	<hr/>
Razem dochód	384.29 zł

ROZCHÓD.

Prenumerata czasopism	70.30 zł
Oprawa pism	24.— »
Instalacja radja	31.80 »
Opłata Radjofoniczna	33.— »
Służba	14.— »
Urządzenie nowego lokalu	32.05 »
Oprawa obrazów	42.35 »
Różne	51.45 »
	<hr/>
Razem rozchód	298.95 zł

Zestawienie

Dochód	384.29 zł
Rozchód	298.95 «
	<hr/>
Saldo	85.34 zł

Zarząd stanowili: J. Krzyżowski (VIIb), prezes, Wł. Czubak
A. Leitner, E. Nega, M. Patoń, W. Peszkowski, członkowie.

Samorząd szkolny.

Koło Przyjaciół „Polskiego Białego Krzyża“.

W roku bież. powstało w tutejszym Zakładzie »Koło Przyjaciół Polskiego Białego Krzyża« z inicjatywy prof. Klary Schrenzel. Celem jego była pomoc w pracach »Polskiego Białego Krzyża«. Prezesem »Koła« był Z. Michalski uczeń kl. VIII b, jego zastępcą Józef Krzyżowski, uczeń kl. VII b, sekretarzem Bolesław Adamczyk uczeń kl. VIII a. W pracach Koła brały udział szerokie zastępy uczniów od klas najniższych do najwyższych.

Nie jest rzeczą przypadku, że właśnie ten rodzaj pracy społecznej znalazł tak szeroki i silny oddźwięk w duszach naszej młodzieży. Praca kulturalno-oświatowa wśród żołnierzy musiała z wielu względów stać się dla naszych uczniów pociągającą — i co zatem idzie — w skutkach bardzo owocną. W skład jej wchodziły następujące działy:

I. Codzienna zbiórka dzienników i czasopism, które po przeczytaniu w domu uczniowie przynosili dla żołnierzy. Zajmowali się tem uczniowie: Nowakowski, Kieger, Góra, Skąpski, Wyród, Juszczyk, Wójcicki, Czacki, Estreicher Zygmunt, Figiel, Michalski i wielu innych. Pisma te, jak i ofiarowane książki, odnoszone były codziennie do biura P.B.K., a zajmował się tem przez cały rok Wł. Figiel (VIII b).

II. Obchody i przedstawienia, urządzone przez uczniów dla żołnierzy: 1) Dnia 19/XI 1932 r. Obchód Chopina z bardzo bogatym programem muzykalno-wokalnym w auli Gimnazjum, 2) dnia 17/XII r. Obchód Wyspiańskiego, na którym odegrano »Wesele« w sali teatralnej Bursy Ks. Kuznowicza, 3) dnia 26/I 1933 i 29/I b. r. »Szopka Krakowska« odegrana w sali teatralnej 20 pp. 4) dnia 18/III 1933 Koncert Moniuszkowski w świetlicy I baonu Mostów kolejowych, 5) dnia 5/V 1933 Obchód Trzeciego Maja w świetlicy I baonu Mostów Kolejowych (przedstawienie, deklamacja, chór, orkiestra), 6) dnia 6/V 1933 Obchód 3-Maja w świetlicy Kadry zapasowej Kolumny sanitarnej.

III. Imprezy dochodowe. 1) Dnia 19 lutego b. r. Dwie »Zabawy Karnawałowe« dla młodzieży klas niższych i klas wyższych z loterją fantową, produkcjami muzykalno-wokalnymi i artystycznymi tańcami, dzięki wydatnej pomocy »Komitetu Rodzicielskiego« a zwłaszcza »Komitetu Pań« z p. Dyrektorem Leśniodorską na czele, przyniosły około 500 zł czystego dochodu. Dochód cały

przeznaczono na cele Polskiego Białego Krzyża. 2) Cykl odczytów krajoznawczych z przeżroczami prof. Sroczyńskiego, z których połowę dochodu ofiarowano na P.B.K. 3) Sprzedaż znaczków i widokówek na rzecz P.B.K.

IV. Współpraca uczniów w świetlicach wojskowych. Bardzo wydatną była stała współpraca uczniów w świetlicach wojskowych: dwa zespoły uczniów, jeden »patefonowy« (Czacki M. Goldman St. i Kostecki J.), drugi zespół »mandolinistów« (Manber Al., Haas St., Cieszyński J., Sereżyński M., Prokop Wł: i Szafraniec Eug.) stale urządzały w całym szeregu świetlic koncerty muzyczne dostarczając w ten sposób żołnierzom miłych kulturalnych rozrywek. Ponadto grupa harcerzy: Figiel, Krzyżowski, Meres i Michalski pomagali w świetlicach w organizowaniu gier i pogawędek.

Prace te, do których młodzież garnęła się z wielkim zapałem były dla niej dobrą szkołą inicjatywy, pomysłowości, wytrwałości i punktualności w wykonaniu dobrowolnie przyjętych obowiązków, a nadewszystko szkołą uczuć społecznych, związanych z radosnem poczuciem solidarności i bezinteresownego wysiłku.

Kuratorką »Koła Przyjaciół Polskiego Białego Krzyża« była prof. Klara Schrenzlówna.

Kółko dramatyczne. W bież. roku szkolnym »Kółko dramatyczne« wznowiło swą działalność z inicjatywy uczniów klas wyższych w miesiącu październiku 1932. Na pierwszym zebraniu »Kółka« dokonano wyboru Zarządu w osobach przewodniczącego ucz. kl. V a. Leona Estreichera i sekretarza ucz. kl. V a. Mieczysława Habichta, wyłoniono sekcję fotograficzną i ułożono program pracy na cały rok. Wobec przypadających rocznic Szopena i Wyspiańskiego postanowiono przyczynić się do uczczenia ich pamięci. Dokonano tego w ten sposób, że na propozycję »Białego Krzyża« współdziałało »Kółko« w koncercie Szopenowskim urządzonym przez Zakład dla żołnierzy garnizonu krakowskiego, mianowicie opiekun Kółka prof. Marjan Deszcz poprzedził koncert słowem wstępnem a jeden z uczniów wygłosił deklamację przy akompaniamencie fortepianu.

W listopadzie rozpoczęto próby z »Wesela« St. Wyspiańskiego, pod kierunkiem i reżyserją opiekuna »Kółka«, prof. Deszcza. Duszą tych zebrań, bardzo częstych i trwających po 2 do 3 godzin,

był uczeń kl. VIII a. Adamczyk, inspicjent. Stroje wypożyczył częściowo ze wsi rodzinnej ucz. kl. VII a. Nawara, resztę pożyczono z garderoby »Bursy« Ks. Kuznowicza, na której scenie »Wesele« odegrano dnia 17 grudnia 1932 r. dla żołnierzy garnizonu krakowskiego i młodzieży Zakładu. Przedstawienie to, poprzedzone słowem wstępnym opiekuna »Kółka«, zaszczycił obecnością Pan Kurator Okręgu Szkolnego E. Nowicki i wyraził się z uznaniem o grze zespołu, kwalifikując go do objazdów po scenach prowincjonalnych. Role kobiece odegrały z powodzeniem uczennice Państw. Seminarjum żeńskiego Krakowie. Suma wydatków wraz wynajmem

»Hernani« na scenie teatru Bagateli.

sali wyniosła 92·50 zł, którą to kwotę pokrył Zakład z niepodjętych funduszy składkowych uczniów.

Do wyjazdów na prowincję nie doszło, natomiast powtórzono »Wesele« w Krakowie dnia 19 lutego 1933, w nieco zmienionej obsadzie tym razem na deskach »Teatru Domu Żołnierza Polskiego«. Przedstawienie dało dochód zgorą 200 zł na wojewódzki Komitet niesienia pomocy dzieciom zagranicą. Sala była wypełniona młodzieżą szkół powszechnych.

W marcu rozpoczęto próby trzech aktów »Hernaniego« Wiktora Hugo w jęz. francuskim (akt I, III i IV) pod kierunkiem i reżyserją opiekuna »Kółka«. Mimo wielu trudności w opanowaniu tej sztuki odegrano ją z pełnym powodzeniem dnia 11 kwietnia 1933 w teatrze »Bagatela« z okazji II zjazdu neofilogów polskich. Przedstawienie to zaszczytli obecnością P. Wojewodzina, Kwaśniewska i Pan Kurator Okręgu szkolnego Eustachy Nowicki, oraz wybitni profesorowie języków nowoczesnych z całej Polski.

»Kółko« liczyło w b. r. szkol. 46 członków, którzy ze składek zakupili duży album na fotografie z przedstawień.

Opiekunem »Kółka« i reżyserem sztuk był prof. Marjan Deszcz.

Sklepik szkolny. Na wniosek postawiony na posiedzeniu Gminy szkolnej kl. VI a. zajął się kurator tejże prof. Rozmarynowicz Mieczysław wraz z zarządem gminy zorganizowaniem sklepiku szkolnego z przyborami piśmiennymi dla uczniów, zużytkowując niejaki doświadczenie z prowadzenia zainicjowanej przez siebie tego rodzaju instytucji przed wojną w r. 1913/14 w kresowem Gimnazjum TSL. w Białej. Celem było: 1) dostarczenie młodzieży przyborów dobrej jakości i w przystępnej cenie, 2) rozbudzenie zmysłu społecznego i narodowego przez poczucie obowiązku popierania przemysłu krajowego, 3) z uzyskanych, ewentualnie szczupłych zrazu dochodów, przysporzenie źródła zasiłków na cele gminne i szkolne.

Prowadzenie sklepiku, według ułożonego regulaminu, nie było rzeczą łatwą z powodu trudności zaprawienia uczniów do dokładności i poczucia odpowiedzialności na zajętem stanowisku. Tu też na tym małym odcinku pracy, mającym zaprawić do większych zadań społecznych i spółdzielczych jest pole do okazania rozumnej samodzielności oraz wyrobienia obowiązkowości i ofiarności dla sprawy ogólnej. Chęć do pracy była i sklepik wnet uzyskał popularność, zwłaszcza u młodzieży niższych klas.

Kierownikiem z ramienia Gminy był uczeń kl. VI a. Stanisław Patoń do dnia 15/III. 1933, potem Józef Brachel, któremu pomocą służyli w stałych dyżurach: Adam Czunko, Stanisław Patoń, Marjan Plezia, Antoni Opyrchał, Władysław Pykosz, Józef Sowilski, a w razie potrzeby inni członkowie gminy. Kasowość prowadził

skarbnik gminy: Szczęsny, zdając miesięczne sprawozdania na posiedzeniach gminy.

Opiekę nad sklepikiem piastowali: prof. Mieczysław Rozmarynowicz, kurator gminy, oraz P. Feliks Tyrkalski, urzędnik pryw., delegat Patronatu rodzicielskiego kl. VI a. mający pieczę nad budżetem sklepiku.

Koło społeczno-obywatelskie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Kuratorem Koła był prof. Dr. Antoni Karwiński. W bież. roku szkol. Koło kontynuowało działalność zapoczątkowaną w roku szkol. 1931/32. Koło skupiało w sobie poważną część młodzieży wyższych klas naszego Gimnazjum. Odbywało ono posiedzenia zwyczajne, oraz posiedzenia zarządu. Zarząd składał się z prezesa Smolarskiego, ucznia kl. VII, wiceprezesa Figla z kl. VIII, sekretarza Patonia z kl. VI a, oraz delegatów poszczególnych klas. Na pierwszym inauguracyjnym zebraniu, otwartym w obecności Dyrektora Zakładu Wł. Rutkowskiego, prof. Dra Karwińskiego oraz licznie zebranych pp. Profesorów został przedstawiony nowy zarząd. Ustępującego prezesa Bogusława Leśnodorskiego pożegnał kolega wiceprezes Figiel, poczem wręczył mu dyplom, mianujący go w dowód uznania członkiem honorowym Koła. W referatach wygłoszonych na zebraniach Koła ujmowano aktualne zagadnienia naszej państwowości. Zarząd Koła wchodził w skład samorządu szkolnego i w ramach jego podejmował inicjatywy w organizacji imprez o charakterze społeczno-obywatelskim.

Kółko Marjańskie, moderator Ks. Dr. Michalski Marjan. Zmiana ks. Prefekta, moderatora Kółka spowodowała, że w tym roku praca rozpoczęła się dopiero w początkach października. W pierwszych dniach tego miesiąca odbyło się walne zebranie na którym wybrano nowy zarząd. W skład jego weszli: Zembaczyński (III b), jako prezes, Zachuta (III a) jako sekretarz, Kasprowicz (III b), jako skarbnik. Kółko liczyło w tym roku 34 członków. Zebrania odbywały się co drugą niedzielę, po nabożeństwie.

Najżywiej pracowała sekcja misyjna, pod przewodnictwem wybranego do tych spraw delegata (Nowickiego z kl. III a). Z funduszków Kółka zaprenumerowano »Misje Katolickie« i zakupiono album na zbierane przez członków znaczki pocztowe.

W okresie świąt Bożego Narodzenia (17 stycznia b. r.) urządzono uroczysty »Opłatek«.

Nadto zapoczątkowano t. zw. »Gazetkę Kółka Marjańskiego« polegającą na tem, że specjalnie wybrany w tym celu komitet redakcyjny miał nalepiać co jakiś czas na dużym arkuszu, dostarczone przez członków, a cenzurowane przez moderatora, wycinki z gazet, dotyczące wiadomości ze świata katolickiego.

Na dzień 25 maja przygotowano wspólną wycieczkę na Bielany, która jednak z powodu deszczu nie odbyła się. W tym dniu, przyjęto do Kółka dziesięciu nowych członków.

Sodalicja Marjańska wśród swych członków pracowała nad pogłębieniem życia religijno-moralnego. Na miesięcznych zebraniach wygłaszali sodalisi referaty na tematy związane z przejawami życia i rozwoju Kościoła polskiego, jakoteż i w innych krajach. Z okazji święta patrona Gimnazjum, w dniu św. Stanisława Kostki urządziła Sodalicja akademię.

Praca humanitarno-społeczna wśród uczniów naszego Zakładu wyszła poza obręb Gimnazjum. Zachęceni uczniowie zebrali ubrania obuwie, bieliznę (155 sztuk), które przesłano dla najbiedniejszej, bezdomnej dziatwy w szkole na Dąbiu pod Krakowem. Obdarowane dzieci wyraziły naszym uczniom najserdeczniejsze podziękowanie.

W okresie zimowym udawała się młodzież pod kierunkiem Ks. Meusa na wycieczki narciarskie w okolice krakowa. Wycieczek tych było 6. Prócz tego, za zezwoleniem Dyrekcji Zakładu 7-miu uczniów klas wyższych z Ks. Drem Meusem odbyło czterodniową wycieczkę narciarską w Beskidzie Zachodnim, przejeżdżając teren górski od Węgierskiej Górki do Zwardonia.

Moderatorem Sodalicji był Ks. Dr. Meus Stanisław.

Kółko matematyczne. Staraniem uczniów kl. VII, a zostało założone w II. płr. b. r. szkol. Kółko matematyczne pod protektorem p. prof. Schrenzlówny Klary. Na czele kółka stanął zarząd złożony z przewodniczącego St. Konopińskiego, jego zastępcy L. Sikory, sekretarza Zb. Grabowskiego i zastępcy sekretarza Br. Felda. Kuratorką kółka była p. prof. Schrenzlówna. Na zebraniach przerabiano niektóre zadania, wiążące się z tematami obrabianymi

na lekcjach, pozatem wygłoszono następujące referaty: a) historyczne p. t. Ks. Kochański - ucz. Ed. Goldberg, Hipokrates - ucz. M. Nawara, Archimedes - ucz. Br. Feld, b) matematyczne p. t. rektyfikacja koła, Ks. Kochański - Ed. Goldberg, księżycy Hipokratesa - M. Nawara, zastosowanie procentu składanego - St. Konoński i t. p. W ciągu roku szkolnego odbyło się 10 zebrań przy stałym składzie członków w liczbie 18. Ponadto uczęszczali na zebrania uczniowie innych klas, którzy z braku czasu na członków się nie zapisali, lecz na zebrania uczęszczali. Ogółem uczęszczało na zebrania 41 uczniów, średnia frekwencja wynosiła 19, w tem stałych członków 15, a zatem około 83 procent. Kółko przyczyniło się w znacznej mierze do podnoszenia poziomu naukowego uczniów.

Wychowanie fizyczne i przysposobienie wojsk. Sprawozdanie z działalności III-ciej Drużyny Harcerzy im. K. Pułaskiego.

Skład Kierownictwa: dh. phm. Władysław Kiliński, H. O., abs. WSH. I. przyboczny: dh. Jakób Sobieski, wyw. stud. U. J., II przyboczny: dh. Andrzej Kański, wyw. uczeń gimn., zastępowy »Orłów«: dh. Andrzej Kański, wyw., zastępowy »Wilków« dh. Marek Sobieski, III stop., stud. U. J., zastępowy »Sępów« dh. Michał Smagowicz, wyw., stud. U. J., zastępowy »Łazików« dh. Edward Bućko, stud. A. G., zastępowy »Żubrów« dh. Stanisław Patoń, III stop. uczeń gimn., zastępowy »Rysiów« dh. Tadeusz Pustelnik, III stop., uczeń gimn. Kapelan: Ks. Prof. Dr. Stanisław Meus, Opiekun Prof. Dr. J. Figna.

W okresie sprawozdawczym odbyły zastępy 112 zbiórek, drużyna zaś 10, ponadto urządziła 5. lutego uroczysty »opłatek« wspólnie z rodzicami, a 1 kwietnia wzięła udział w propagandowym wieczorku harcerskim, urządzonym staraniem połączonych 4-ch Kół w sali Bolońskiego: w okresie Wielkiego Tygodnia pełniła straż honorową przy Bożych Grobach w kościele OO. Misjonarzy na Kleparzu. W dniu 3. Maja wzięła udział w uroczystości i defiladzie na Błoniach, w liczbie 41 umundurowanych uczniów.

W okresie Świąt Wielkanocnych wysłała drużyna jednego uczestnika na 3-dniowy kurs dla drużynowych, oraz 5-ciu człon-

ków na skoncentrowany kurs dla zastępowych. Wszyscy druhowie ukończyli kurs pomyślnie.

Z nastaniem okresu cieplejszego podjęła drużyna akcję wycieczkową, urządzając dwie 1-dniowe, oraz jedna 2-dniową wycieczkę. Poszczególne zastępy wzięły udział w 14 wycieczkach zastępów, w okolice Krakowa. Największą ruchliwość w akcji wycieczkowej wykazały 3 najmłodsze zastępy.

Ilościowy stan drużyny również podniósł się znacznie, zasilany nowowstępującymi członkami. W dniu 30. kwietnia przeszło do drużyny 20 chłopców z samodzielnej Gromady Zuchowej, która istniała obok drużyny, prowadzona przez dh. T. Hołuja, ucz. gimn. Obecny stan drużyny wynosi 69 druhow i 2 urlopowych.

Licząc się z prawdopodobnym rozrostem drużyny w przyszłym roku szkolnym, oraz chcąc zapewnić drużynie wykształconych drużynowych, wysłała Kierownictwo Drużyny jednego druha na kurs dla drużynowych, oraz 6 ciu na kurs dla zastępowych, w czasie feryj, Połobnie jak w latach ubiegłych urządziła drużyna i tego roku obóz letni, stały, pod namiotami w okolicach Suchej, obliczony na 30 osób. Celem obozu będzie przygotowanie żytej gromady chłopców do pracy harcerskiej na przyszły rok szkolny, jak również uzyskanie jaknajwiększej ilości prób i sprawności. Drużyna pragnie w ten sposób okazać się godną sztandaru, jaki z okazji 50-lecia istnienia gimnazjum, ma jej ofiarować Koło Przyjaciół Harcerzy.

Drużyna zamierza w przyszłym roku szkolnym uruchomić Sekcję kajakową, sekcję szybownictwa, oraz sekcję krajoznawczą.

Drużyna pozostawała w roku sprawozdawczym w najściślejszym, ciągłym kontakcie z Kołem Przyjaciół Harcerzy przy III-ciej Drużynie, którego Zarząd otaczał Drużynę najdalej idącą opieką i pomocą. Skład Zarządu K.P.H.: Prezes inż. J. Czacki, Wiceprezes — Kpt. Dr. St. Łukaczyński, Sekretarz — A. Mądryk, Skarbnik — Radca M. Smagowicz, Członkowie: Dyr. W. Rutkowski, Prof. J. Bugajski, Prof. Dr. I. Figna, Inż. P. Jurkiewicz, Ks. Prof. Dr. Meus, Prof. St. Patoń, Prof. St. Szyszkowska, Kom. Rew. M. Unger, Inż. E. Hołubowicz.

Sprawozdanie z działaln. Hufca szkolnego p. w.

Zajęcia Hufca odbywały się w piątki, w godzinach popołudniowych od 15—17. Brali w nich udział obowiązkowo uczniowie klas VI. a i VI. b, oraz VII. a i VII. b. Na początku roku szkolnego ćwiczyło 127 junaków, z czego na II. stopniu 30, a na I. — 97. W ciągu roku ubyło 35 junaków jużto zwolnionych przez lekarza szkolnego, jużto skreślonych wskutek opuszczenia Zakładu.

Na początku roku szkolnego przeprowadzono z uczestnikami Hufca próbę sprawności fizycznej. W dniu 26. września odbyła się koncentracja dla tych członków p. w. którzy z jakichkolwiek bądź powodów nie mogli odbyć obozu letniego p. w., celem umożliwienia ukończenia II. stopnia p. w.: w koncentracji tej wzięło udział 8-miu uczestników. Junacy uczestniczyli w zawodach strzeleckich o nagrodę przechodnią w postaci pucharu w związku z rozpoczęciem roku wyszkoleniowego, zaś na wiosnę w wiosennych zawodach strzeleckich o odznakę III. i II. kl., do których zgłosiło się 94 uczniów. Hufiec obesał narciarski bieg patrolowy na 12 km., odbyty w dniu 19. lutego 1933. r. Wziął też udział w Święcie Narodowym w dniu 3 Maja, oraz w uroczystościach 10-lecia istnienia L.O.P.P.

Przy Hufcu istniała Sekcja Strzelecka, która dla podniesienia poziomu sportu strzeleckiego w Hufcu otrzymała 300 sztuk amunicji od Komendanta p. w.

Funkcje szefa pełnili Walczak Zdzisław, kl. VII. a, i Medwicz Roman kl. VIII. a, potem zaś Medwicz Roman i Porębski Kazimierz kl. VII. b. Nadzór pedagogiczny nad Hufcem sprawował wyznaczony przez Dyрекcję Szkoły Prof. Dr. Józef Figna.

Sprawozdanie z działalności Koła Sportowego Uczniów Gimn. III. za rok szkolny 1932-3.

Koło pozostawało pod opieką Mgr. Tadeusza Biernakiewicza. Koło podzielone było na następujące sekcje: 1) sportów zimowych, 2) gier sportowych, 3) gimnastyki elity, 4) szermiercza, 5) strzelecka, 6) fotograficzna, 7) kajakowa, 8) pływacka.

Sekcja sportów zimowych otworzyła wypożyczalnię łyżew i nart, z której korzystało około 25 uczniów. Urządzono treningi drużyny hokejowej, trwające 2 miesiące. Drużyna ta uczestniczyła w turnieju hokejowym uczniów szkół średnich, w którym zajęła drugie miejsce. Projektowany kurs narciarski w Zwardoniu nie mógł przyjść do skutku, zrazu z powodu braku śniegu, a następnie z powodu choroby opiekuna Koła, który miał kurs prowadzić.

Sekcja gier sportowych (koszykówki i siatkówki) ćwiczyła dwa razy w tygodniu po 3 godziny na boisku, później w sali, pod kierunkiem opiekuna Koła. Drużyna koszykówki brała udział w zawodach uczniów szkół średnich, w których zajęła drugie miejsce.

Sekcja gimnastyki elity ćwiczyła dwa razy w tygodniu po godzinie w sali gimnastycznej Zakładu, pod kierunkiem opiekuna Koła. Przeciętnie ćwiczyło około 8-10 uczniów.

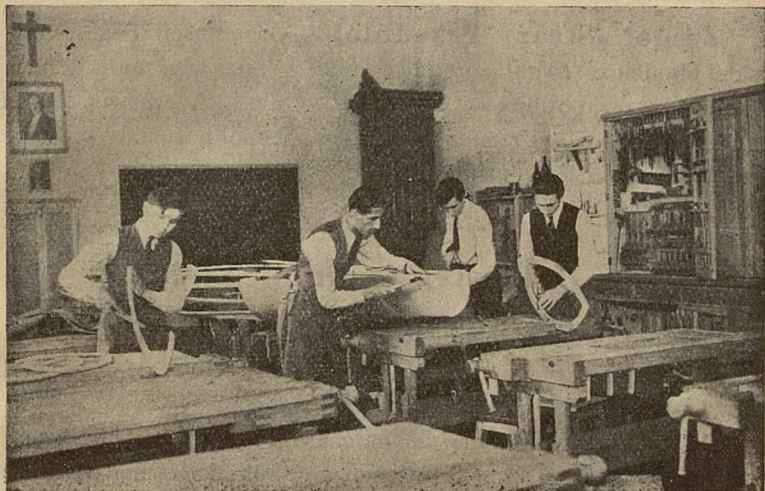
Bardzo nieliczna **Sekcja szermiercza** ćwiczyła pod kierunkiem fechtmistrza Linnenmanna w sali szermierczej Akademii Górniczej, Uczniowie nasi zajęli w zawodach uczniów szkół średnich drugie i trzecie miejsce we florecie i szpadzie, trzecie i czwarte w szabli.

Sekcja Strzelecka zorganizowała zawody wewnętrzne gimnazjalne, które odbyły się na strzelnicy ośrodka Wych. Fiz. Wzięło w nich udział 10 uczniów.

W bieżącym roku otworzona **Sekcja fotograficzna**, która dzięki pomocy materialnej i użyczenia lokalu na ciemnię przez P. Dyrektora mogła rozpocząć pracę, liczyła przy końcu roku 34 członków. W okresie od 1 kwietnia do 1 czerwca ciemnia była 40 razy czynna. Ciemnia rozporządza doskonałym lokalem, i inwentarzem własnym, składającym się m. i. z gablotki, ramek, wanienek, aparatu do powiększeń i przyrządu do suszenia klisz. Sekcja powstała z inicjatywy uczniów.

Sekcja kajakowa świeżo w bieżącym roku założona liczyła 8 członków czynnych. W r. szk. trzech członków Sekcji odbyło kilkadziesiąt wycieczek na własnych kajakach w górę Wisły, przebywając przestrzeń 582 km. Dzięki zainstalowaniu w gimnazjum pracowni robót ręcznych, z której Sekcja mogła

korzystać przy wyrobie kajaków. Czterech członków Sekcji sporządziło sobie we własnym zakresie i z własnego materiału kajaki z dykty.

Pracownia kajaków

Sekcja pływacka nie wykazała żadnej działalności z powodu trudności materialnych, związanych z uruchomieniem kursu pływackiego projektowanego w YMCA.

Zarząd Koła, składający się z Prezydjum i kierowników Sekcji, oraz gospodarza odbył kilka posiedzeń.

Niezależnie od prac powyższych prowadzonych w sekcjach, opiekun koła prowadził w miesiącach jesiennych i wiosennych **przygotowanie do próby na P. O. S.** Z zakresu lekkiej atletyki ćwiczenia przygotowawcze prowadzono na boisku K. S. Cracovia, gimnastyki w sali gimn. Zakładu. Próbę z zakresu lekkiej atletyki przeprowadzono w październiku i listopadzie, gimnastyki, marszu, strzelania w czerwcu. Do próby zgłosiło się 130 uczniów.

Klasa VII. a odbyła w miesiącu październiku pod kierunkiem opiekuna Koła **dwudniową wycieczkę** do Cieszyna, Cierlicka (na miejsce katastrofy dwóch lotników polskich Żwirki i Wigury) oraz na szczyt Równicy (883 m). Wycieczka ta była również w programie próby P. O. S.

Zespół „Straży Przedniej“, Organizacji Pracy Obywatelskiej Młodzieży został zorganizowany w miesiącu maju w naszym Zakładzie. trzech członków udaje się w miesiącu czerwcu na Kolonję Letnią Straży Przedniej w Gdyni. Zespół pozostaje pod opieką Mgr. Tadeusza Biernakiewicza.

Orkiestra symfoniczna.

Opiekunem muzyki był prof. Józef Szaflarski. Nauczycielem orkiestry symfonicznej i dętej. p. Stanisław Kowicki, Szefem orkiestry Zdzisław Czajczyk, uczeń kl. VIII. a.

Do orkiestry symfonicznej należało 20 uczniów, do dętej 30 uczniów. Lekcje orkiestry symfonicznej odbywały się dwa razy w tygodniu po 1 godzinie t. j. w poniedziałki i soboty. Koszta nauki, oraz zakupno wszelkich muzykaljów, naprawy instrumentów i t. p. pokrywał Komitet Rodzicielski.

W bieżącym roku szkolnym orkiestra symfoniczna uczestniczyła i brała współudział w następujących uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych, a mianowicie: 19 listopada 1932 r. Wieczór ku czci Chopina, 1 stycznia 1933 r. Kolędy, dnia 12 lutego b. r. w sali Ks. Kuznowicza, wzięła udział w Akademii z okazji obchodu 13-lecia zaślubin Morza z Polską, urządzonej przez drużyny harcerskie, dnia 19 lutego 1933 w Teatrze Domu Żołnierza Polskiego, w czasie przedstawienia »Wesela« Wyspiańskiego, urządzone przez Koło dramatyczne uczniów III. Gimnazjum, dnia 5 marca b. r. w sali Bolońskiego współudział w popisie uczniów Związku Muzyków Pedagog., dnia 18 marca w »Złotej Sali« Domu Katolickiego, w Akademii międzyszkolnej Gimn. III, VIII. i IX, z okazji Imienin Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, dnia 19 marca 1933 w sali Bolońskiego w czasie zabawy dziatwy szkół powszechnych z okazji Imienin Marszałka i w sali Instytutu Oświaty i Kultury na Bielanych w Akademii urządzonej z tej samej

okazji, dnia 1 kwietnia 1933 w sali Bolońskiego na Rewji wiosennej urządzanej przez Koło Przyjaciół Harcerzy Gimnazjum III, dnia 2 kwietnia b. r. w sali Bolońskiego współdział w popisie uczniów Związku Muzyków Pedagog., dnia 11 kwietnia 1933 w Teatrze »Bagatela«, II. Zjazd Neofilologów Polskich w Krakowie, w czasie przedstawienia sztuk francuskich. dnia 1 maja b. r. w sali Bolońskiego w czasie przedstawienia uczeni Seminarjum żeńsk. Im. Mikołaja Reja d. 25 III. 1933 współdział w capstrzyku oddziału »Strzelca« w Nowej Wsi, dnia 2 maja 1933. Poranek na dziedzińcu szkolnym z powodu święta Trzeciego Maja, wieczorem udział w capstrzyku ogólnym przed Ratuszem, dnia 3 maja b. r. w czasie pochodu szkolnego na błonia krakowskie na nabożeństwo z okazji Trzeciego Maja, dnia 5 maja b. r. Akademia w świetlicy wojskowej przy ul. Montelupich, urządzanej staraniem »Polskiego Białego Krzyża« z okazji święta Trzeciego Maja. dnia 6 maja b. r. Ta sama uroczystość w świetlicy wojskowej przy ul. Kamiennej, dnia 21 maja w czasie Festynu międzyszkolnego, urządzanego staraniem Koła Rodzicielskiego na dziedzińcu tutejszego zakładu.

Orkiestra dęta.

Kierownictwo orkiestry prowadził jak w latach ubiegłych, prof Józef Szaflarski. Naukę orkiestry tej powierzono w b. roku p. Stanisławowi Kowickiemu, nauczycielowi muzyki i śpiewu. Szefem orkiestry dętej i symfonicznej był Zdzisław Czajczyk, uczeń klasy VIII. a.

Komitet Opieki Rodzicielskiej przyczynił się do rozwoju tej orkiestry pokrywając w zupełności koszty nauczania, oraz muzykaljów, potrzebnych do nauki. Również Dyrekcja Gimnazjum przysłała z pomocą tej orkiestrze przez dostarczenie do nauki podręczników (szkół), z których korzystało 14 uczniów początkowej nauki, a także Dyrekcja dostarczyła orkiestrze 10 pulpitów, co umożliwiło prowadzenie racjonalnej nauki.

 Orkiestra.

Naukę orkiestry dętej prowadzono w dwóch oddziałach po 2 godziny nauki w tygodniu t. j. we wtorki i czwartki, oddzielnie kurs starszych i kurs początkowej nauki. Z orkiestry dętej zesłorocznej pozostało na bież. rok tylko 11 uczniów, mimo to już w dniu 11 listopada 1932 r. uzupełniona orkiestra wystąpiła w obchodzie szkolnym z okazji odzyskania Niepodległości, a w dniu 16 b. r. t. j. w czasie uroczystości szkolnych z okazji Imienin Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, liczyła już 30 członków, grających marsze w pochodach i na ogólnym capstrzyku. O żywotności orkiestry świadczą jej występy, które się odbyły:

Dnia 4 listopada 1932 w czasie uroczystości Patrona szkoły św. Stanisława Kostki, dn. 11 listopada 1932 w kaplicy szkolnej, w pochodzie do domu Powstańców z r. 1863 i »capstrzyku« na dziedzińcu szkoły z okazji rocznicy odzyskania Niepodległości, dnia 12 listopada 1932 w auli gimnazjalnej, dnia 18 marca 1933 w czasie pochodu do kościoła św. Piotra i Pawła, oraz do Złotej sali Domu Katolickiego z okazji uroczystości szkolnych w dniu Imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego, w czasie pochodu działwy szkół powszechnych do »Oleandrów« i przed gmachem Województwa oraz wieczorem przed Ratuszem współdziałał w ogólnym capstrzyku.

Chór szkolny.

W roku szkolnym 1932-33 opracowano z chórem liczącym 44 uczniów, dziesięć pieśni kościelnych, ośm pieśni świeckich (chór męski), z chórem mieszanym opracowano sześć pieśni kościelnych, kantatę na dzień Imienin Marszałka J. Piłsudskiego, wiązanek pieśni Legjonowych i ośm pieśni ludowych. Kierownikiem chóru był prof. Kazimierz Garbusiński.

Opieka lekarska.

Gabinet lekarski. Szkoła miała w bież. r. szkolnym 17 klas i w nich około 650 uczniów, czyli faktycznie odpowiadała 2 i pół pełnym gimnazjom. Na opiekę lekarską w pierwszych miesiącach przeznaczono 6 godzin tygodniowo, później 8 godzin, z czego trzeba było użyć, uważając to za minimalną konieczność, 2 godz. na naukę higieny w klasach VII.

Aby praca lekarza szkolnego odpowiadała możliwie zapotrzebowaniu na nią, trzeba było każdą chwilę intensywnie wyzyskać, oraz jej tempo mocno przyspieszyć. Naturalnie, ma to odwrotną stronę, zbyt szybka praca staje się mniej dokładną i wyniki jej niezawsze stoją na właściwym poziomie.

Uwzględniając powyższe zastrzeżenia, trzeba stwierdzić, że młodzież ze wszystkich klas w liczbie 650 została poddana systematycznym badaniom lekarskim. Z młodzieżą z klas VIII. a i b, prócz tego, omawiano z każdym z osobno pokrótce, sprawę wyboru zawodu. Niezależnie od badań systematycznych udzielono blisko 400 chłopcom porad i wskazówek lekarskich, w miarę zgłaszania się po nie. Młodzież chętnie korzystała z różnych poradni, zorganizowanych przez Kuratorjum Szkolne, oraz z ambulatorjów klinik i szpitali krakowskich i zwykle to czyniła w porozumieniu z lekarzem szkolnym. Wydano kart do poradni szkolnych 145 (do poradni wewn. 57, ocznej 13, na badanie wzroku 37, do poradni chorób uszu gardła i nosa 32, skórnej 16) oraz 3 chłopców skierowano do ambulatorjum chirurgicznego. Lekarz szkolny był w stałym kontakcie z wychowaniem fizycznym młodzieży. Zaszła potrzeba zwolnienia od ćwiczeń cielesnych na przeciąg całego roku

72 chłopców i czasowo zwolniono 54. Z Hufca szkolnego zwolniono 18 chłopców na 21 stale ćwiczących.

Dożywianie szkolne znajdowało się w rękach Komitetu Rodzicielskiego, mówi o niem oddzielne zestawienie.

Chorób zakaźnych było mało. Zanotowano jedynie 31 wypadków grypy przeważnie lekkiej (1 wypadek śmiertelny), anginy 7, płonicy 1, duru brzuszego 3, czerwonki 1, jaglicy 1. Zmiany przewlekłe we wnękach i szczytach płucnych stwierdzono w 3 wypadkach, (formy prawie bez wyjątku nieczynne).

Z chorób niezakaźnych wynotowano 8 wad serca, 8 innych niedomagań sercowych, zapalenie nerek 5, przepuklin 5, różnych chorób skórnych 13, stłuczeń przeważnie lekkich 10, chorób chirurgicznych 12, cukrzycy 1, innych 17.

Część młodzieży dojeżdża względnie dochodzi z okolic Krakowa, co uważać trzeba za rzecz szkodliwą dla zdrowia i samej wydajności pracy szkolnej. Wyjazdy na kolonje wakacyjne i kwalifikowanie na nie młodzieży odbywają się przy współudziale lekarza szkolnego.

Kontakt lekarza szkolnego był utrzymywany w miarę potrzeby i możliwości z Rodzicami młodzieży.

Szkoła mieści się we własnym obszernym budynku, systematycznie remontowanym.

Warunki, w jakich odbywa się praca szkolna są dosyć dobre. Odczuwa się jednak brak sali rekreacyjnej zwłaszcza w porze zimowej i deszczowej. Innych poważniejszych braków szkoła nie posiada. Istnieje zamiar wygodniejszego umieszczenia w roku przyszłym gabinetu lekarskiego, co da lepsze warunki pracy lekarzowi szkolnemu.

Gabinet dentystyczny, zawiadowca lekarz dentysta Ablamowiczowa Marja.

Na opiekę dentystyczną przeznaczyło Kuratorjum 4 godziny tygodniowo.

Ta ilość godzin jest stanowczo niewystarczająca dla tak wielkiej ilości uczniów. Kuratorjum wymaga od lekarza dentysty bardzo szczegółowego badania i opisu jamy ustnej każdego ucznia, a więc oznaczenia zgryzu, stanu dziąseł, oznaczenia brakujących zębów, poplombowanych, kwalifikujących się do leczenia lub usunięcia

i t. p. Ponadto wymagane są odpowiedzi na kilka pytań, które trzeba zadać każdemu uczniowi (np. czy myje zęby codziennie itp., a wszystko to wymaga czasu. Badanie jednego ucznia łącznie z wynotowywaniem stanu jamy ustnej i odpowiedzi ucznia, zajmuje z pewnością około 4 minuty czasu. Uczniów jest około 650, czyli na samo zbadanie wszystkich uczniów potrzeba 42 godzin 20 minut. Od 16 stycznia mając po 4 godziny tygodniowo, za 5 miesięcy miała dentystka 40 godzin, a więc mniej, niż tego wymaga samo zbadanie uczniów, (należałoby jeszcze odliczyć święta Wielkanocne i inne). A gdzie czas na porady, leczenie, plombowanie, ekstrakcje? Przy bardzo intensywnej pracy zdołała dentystka zbadać 574 uczniów, zaplombować 26 zębów, wyleczyć 7 zębów i udzieliła porad 29 uczniom.

Gabinet dentystyczny jest bardzo ładnie i wygodnie urządzone, praca w nim idzie szybko i składnie. Uczniowie bardzo chętnie zgłaszają się do leczenia i po porady.

Fundacje stypendyjne Gimnazjum im. Króla Jana Sobieskiego w Krakowie.

Komisja stypendyjna w październiku r. 1930. skonstatowała w aktach istnienie kilku fundacyj stypendyjnych ulokowanych w książeczkach kasowych lub listach zastawnych.

Dokonała przeto przeglądu wszystkich aktów a następnie waloryzacji i realizacji książeczek i papierów wartościowych, naczem czynności swe zakończyła. Rada Pedagogiczna na 1. posiedzeniu w r. szkol. 1932|33. wybrała referentem stypendyjnym prof. Mieczysława Rozmarynowicza, oddając mu pieczę nad aktami i fundacjami.

Fundusze stypendyjne przedstawiają się w następujący sposób:

1. *Fundacja ś. p. prof. Czesława Rozmuskiego* z dnia 30|I. 1908. W dniu 1/1 1933 przedstawia wartość 40,25 dol. U. S. A. Akt fundacyjny w przechowaniu. Fundusz narazie nieczynny do r. 1940.
2. *Fundusz im. ś. p. Dyr. Tomasza Soltysika*. W dniu 1|I. 1933 wynosił 11,14 dol. U. S. A. Na razie nieczynny do r. 1940.

3. *Fundusz s. p. Ks. Kan. Stanisława Puszeta*. W dniu 1/1. 1933 wynosi 34,65 dol. U. S. A. Narazie nieczynny do r. 1940.

4. *Fundacja im śp. Antosia Sterpińskiego*, b. ucznia kl. VII. Gimnazjum III. w Krakowie, z dnia 30 kwietnia 1907. W dniu 1/1. 1933 wynosi 190,28 dol. U. S. A. Fundacja uruchomiona. W myśl aktu fundacyjnego Dyrektor Gimnazjum III. nadał z dniem 4. lipca 1933 dwie zapomogi po 8 dol. za rok 1932 i 33. Otrzymali: Bator Stanisław, ucz. kl. VII. a i Pawłowski Antoni uczeń kl. VII. b.

5. *Fundacja im. Dyr. Wiktora Pogorzelskiego* uruchomiona dnia 27/1. 1933, za urzędowania Dyr. Władysława Rutkowskiego. Akt fundacyjny im. Rady pedagogicznej podpisał prof. Mieczysław Rozmarynowicz. Fundusz w dniu 1/1. 1933 wynosił 155,49 dol. USA.

Na podstawie ogłoszenia konkursu w myśl aktu fundacyjnego Rada pedagogiczna na posiedzeniu dnia 1. marca 1933 nadała dwu uczniom, którzy wnieśli podania na skutek konkursu, dwie zapomogi po 7 dolarów za r. 1932 i 1933. Otrzymali je: a) Józef Mrowca, ucz. kl. VI. b, b) Tadeusz Hołuj, ucz. kl. V. b.

Fundusze powyższe umieszczone są na książeczkach dolarowych Kasy oszczędności miasta Krakowa. Książeczki zastrzeżone są w przechowaniu Dyrekcji Gimnazjum,

W. b. r. Dyrektor gimn. III. im. kr. J. Sobieskiego po wysłuchaniu opinii Rady pedagogicznej nadał 2 stypendja po 8 dol. z fundacji im śp. Antosia Sterpińskiego dwom uczniom kl. VII.

1. Bator Stanisław ucz. kl. VII. a.
2. Pawłowski Antoni ucz. kl. VII. b.

Wymienieni uczniowie stosownie do woli fundatora dostaną stypendjum dnia 4. lipca.

Sprawozdanie z działalności Koła Rodzicielskiego Gimnazjum III-go w Krakowie za rok szkolny 1932-33.

Na Ogólnem Zebraniu Rodziców uczniów tutejszego gimnazjum w dniu 18 września 1932. r. przeprowadzono wybory Wydziału Koła Rodzicielskiego na rok szkolny 1932-33. Do Wydziału weszli PP. Inż. Jan Fiszer, Dr. Adolf Sowilski, Michał Smagowicz, Dyrekto-

rowa Marja Leśnodorska, Profesorowa Antonina Szaflarska, Drowa Elżbieta Estreicherowa, Pułkownikowa Marja Nadolska, Radca Karol Konopacki, Dr. Adam Maciąg, Dr. Leon Solecki i Ignacy Zadęcki. Do Komisji Rewizyjnej: PP. Kapitan Szubarga Stanisław, Dr. Szymon Minder i Dyrektor Jan Pustelnik.

Po myśli regulaminu Koła, nowowybrany Wydział w dniu powyższym ukonstytuował się i wybrał z pośród siebie przewodniczącym P. Inż. Jana Fiszera, zastępcą przewodniczącego P. Dr. Adolfa Sowilskiego, Skarbnika P. Michała Smagowicza, zaś sekretarzem P. Ignacego Zadęckiego.

W roku sprawozdawczym urzędujący Wydział — zdając sobie sprawę z trudności finansowych Rodziców, spowodowanych kryzysem gospodarczym — zestawiał budżet Koła bardzo ostrożnie, ograniczając swą działalność głównie w kierunku charytatywnym. Gdy wszelkie w tym kierunku świadczenia zależne są od wysokości wpływających opłat rodzicielskich — zarządzono na wzór innych instytucji społecznych miesięcznie budżetowanie.

Z początkiem roku sprawozdawczego powstały na terenie tu-tejszego Gimnazjum — podobnie jak i w innych pokrewnych Zakładach naukowych — »Patronaty klasowe«, mające na celu opiekę nad uczniami poszczególnych klas. Wydział Koła Rodzicielskiego pozostawał z Patronami w ciągłym kontakcie przez rok szkolny. Współpraca z Patronami okazała się bardzo korzystną, ułatwiała bowiem niesienie pomocy moralnej i materialnej młodzieży szkolnej.

W grudniu 1932. r. przeprowadził Wydział przy współpracy P. Dyrektora Rutkowskiego i Ks. Profesora Meusa akcję obdarowania niezamożnej młodzieży szkolnej ubraniami i obuwiami.

W myśl zasady, że młodzież, która się dobrze bawi, także i dobrze się uczy, zajął się Wydział w roku sprawozdawczym urządzeniem dla młodzieży szkolnej w czasie zimowym zabaw, połączonych z loterią fantową, monologami, popisami muzycznym, itp. — Przy pomocy Dyrekcji i Rady Pedagogicznej Gimnazjum, zabawy te cieszyły się liczną frekwencją uczniów tu-tejszego Zakładu i innych średnich Zakładów naukowych w mieście. Inicjatorką zabaw była P. Prof. Klara Schrenzlówna, poświęcając na to wiele trudu i pracy. Z powodzenia kasowego tych zabaw korzystały instytucje ogólnie społeczne w Krakowie.

Na zebraniu Rodzicielskiem we wrześniu 1932 r. podniesiono sprawę zmiany regulaminu Koła. Z grona Wydziału wybrano osobny Komitet, który zajął się opracowaniem statutu. Statut ten jest już gotowy i z początkiem przyszłego roku szkolnego wejdzie pod obrady Wydziału a następnie przedłożony zostanie Ogólnemu Zebraniu Rodzicielskiemu.

W roku sprawozdawczym odbył Wydział 10 posiedzeń, na których omawiano szczegółowo bieżące sprawy Koła i w których czynny udział brali P. Dyrektor i PP. Delegaci Rady Pedagogicznej Zakładu.

Kraków, dnia 7. VII. 1933.

Zadęcki
sekretarz.

Inż. Jan Fiszer
przewodniczący,

Sprawozdanie kasowe

Koła Rodzicielskiego Gimm. III im. Króla J. Sobieskiego w Krakowie, za r. 1932/3.

DOCHÓD

ROZCHÓD

Wyszczególnienie	Kwota		Wyszczególnienie	Kwota	
	Zł.	gr.		Zł.	gr.
Stan kasy z poprzedniego roku	1.321	81	Płaca kapelmistrza do muzyki	1.500	98
Składki członk. na Kolo Rodz.	3.527	10	" służącego i noworoczne dla tercjan.	225	—
Dobrowolne datki na »	330	65	Zakupno tramu do gimnastyki	1.200	—
Zwroty udzielonych zaliczek	51	60	Pomoc koleżeńska	516	—
Dochód dentystyki	17	70	Czytelnia szkolna (świąteczna)	300	—
Odsetki od oszczędności	17	2	Zakupno nut	265	67
			Naprawa instrumentów muzycznych	45	—
			Subwencja dla Tow. Przyj. Harcerzy	600	—
			III druż. harc. im. K. Pułaskiego	200	—
			Subwencja dla kolonji wakac. dla uczniów szkół średnich	150	—
			Subwencja dla S. S. Karmelitanek boscych za używanie kościoła na nabożeństwo	50	—
			Wydatki rekolekcyjne	62	55
			Wydatki rzeczowe (różne)	13	—
			Opłaty pocztowe	137	68
			Pozostałość kasowa	5.265	88
Razem	5.265	88	Razem	5.265	88

Za Zarząd Koła Rodzicielskiego. Skarbnik: Smagowicz m. p. Prezes: Fischer.

Egzamin dojrzałości w terminie letnim 1932-33.

Klasyfikacja młodzieży klasy VIII. odbyła się dnia 24 maja 1933 r.

Rozporządzeniem z dnia 16 lutego 1933. L. II. 1454-33. powołani zostali w skład Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dyrektor i ci nauczyciele klasy ósmej, których przedmiot w danej klasie wchodzi w zakres pisemnego lub ustnego egz. dojrzałości. Równocześnie KOS. powierzyło dyrektorowi przewodnictwo przy egzaminie piśmiennym. Stosownie do zarządzenia KOS. z dn. 20. marca 1933. L. II. 2920-33 egzamin piśmienny odbył się w dniach od 2 do 9 czerwca 1933 r. włącznie. Egzamin ustny odbył się w myśl okólnika. K.O.S. z dn. 10 maja 1933 r. L. II. 4652-33 w dniach od 16 czerwca do 22. b. r. Tymże zarządzeniem zamianowany został dyrektor W. Rutkowski przewodniczącym Komisji egzaminacyjnej przy ustnych egzaminach dojrzałości w gimnazjum tut.

Pismem z dn. 23 marca 1933 Nr. 3133-33. powołało K.O.S. Komisję egzaminacyjną, dla przeprowadzenia egzaminu dojrzałości dla eksternów kursów wojskowych O. K. V. w Krakowie i na przewodniczącego przeznaczyło dyr. gimn. III. W. Rutkowskiego.

Zatwierdzenie Komisji egzaminacyjnej nastąpiło pismem z dn. 4. maja 1933 Nr. II. 3840-33. Podobnie powołało K.O.S. Komisję dla przeprowadzenia egzaminu eksternów z sześciu klas i zamianowało przewodniczącym dyr. Rutkowskiego, pismem z dn. 23 marca 1933. Nr. II. 3132-33.

Skład Państwowej Komisji egzaminacyjnej.

Oddział A. typ. klasyczny.

1.	Prof. Ks. Dr. Meus.	religja.
2.	> Szantroch.	j. polski.
3.	> Szaflarski.	j. niemiecki.
4.	> Deszcz.	j. francuski.
5.	> Szpunar.	historji.
6.	> Rozmarynowicz.	łacina i grek.
7.	> Pichor.	fizyka i matemat.
8.	> Chrzanowski.	propedeutyka.
9.	> Biernakiewicz.	ćwic. cielesne.

Oddział B. typ. humanistyczny.

1.	Prof. Ks. Dr. Meus.	religia.
2.	» Szantroch.	j. polski.
3.	» Szaflarski.	j. niemiecki.
4.	» Patoń.	j. łaciński.
5.	» Krajewski.	historja.
6.	» Schrencel.	matematyka.
7.	» Pichor.	fizyka.
8.	» Chrzanowski.	propedeutyka.
9.	» Biernakiewicz.	ćwicz. cielesne.

Oddział C. eksterni typ. mat. przyrodn.

1.	Prof. ks. Dr. Michalski.	religia.
2.	» » Lederer, Bielak, Wysocki,	jęz. polski.
3.	» » Kowiński.	jęz. łac. proped.
4.	» » German.	jęz. niemiecki.
5.	» » Bastgen.	jęz. francuski.
6.	» » Szpunar.	historja.
7.	» » Fuchs.	geografja.
8.	» » Momot.	przyroda.
9.	» » Łęcznar.	fizyka, chemja.

T e m a t y z j ę z y k a p o l s k i e g o
(termin wiosenny r. 1933).

1. Podstawy naszej wiary w przyszłości Polski.
2. Które z wydarzeń współczesnych uważam za najbardziej doniosłe i dlaczego?
3. Próby rozwiązania problemu socjalnego w znanych mi utworach literatury naszej.

T e m a t y z h i s t o r j i.

1. Zadania dzisiejszej naszej polityki morskiej.
2. Polityka dwóch ostatnich Piastów.
3. Polska wobec Niemiec w przyszłości i w dobie współczesnej.

Temat z języka łacińskiego.

Młodzi, uczcie się krasomowstwa!

Cic. De orat. I. 30 — 32, 34.

Nihil mihi oraestabilius videtur, quam posse dicendo tenere hominum coetus, mentes allicere, voluntates impellere quo velit, unde autem velit deducere. Haec una res in omni libero populo maximeque in pacatis tranquillisque civitatibus praecipue semper floruit semperque dominata est. Quid enim est aut tam admirabile, quam ex infinita multitudine hominum exsistere unum, qui id quod omnibus natura sit datum, vel solus vel cum paucis facere possit? aut tam iucundum cognitu atque auditu, quam sapientibus sententiis gravibusque verbis ornata oratio et polita? aut tam potens tamque magnificum, quam populi motus iudicum religiones senatus gravitatem unius oratione conferti? Quid tam porro regium, tam liberale, tam munificum, quam opem ferre supplicibus, excitare afflictos, dare salutem, liberare periculis, retinere homines in civitate? quid autem tam necessarium quam tenere semper arma, quibus vel tectus ipse esse possis vel provocare improbos vel te ulcisci lacessitus? Age vero, ne semper forum, subsellia, rostra curiamque meditare, quid esse potest in otio aut iucundius aut magis proprium humanitatis, quam sermo facetus ac nulla in re rudis? hoc enim uno praestamus vel maxime feris, quod colloquimur inter nos et quod exprimere dicendo sensa possumus...

Ac ne plura, quae sunt paene innumerabilia, consector, comprehendam brevi: sic enim statuo perfecti oratoris moderatione et sapientia non solum ipsius dignitatem sed et privatorum plurimorum et universae rei publicae salutem maxime contineri. Quam ob rem pergite, ut facitis, adolescentes, atque in id studium, in quo estis, incumbite, ut et vobis honori et amicis utilitati et rei publicae emolumento esse possitis.

Temat z jęz. greckiego

Prawdziwe poświęcenie z miłości.

(Plato, Sympos VII.)

Tematy z języka niemieckiego.

1. Meine schönsten Schulerlebnisse.
2. Ein Gang durch unsere Stadt.
3. Dorf und Stadt in ihren gegenseitigen Beziehungen.

Tematy z języka francuskiego.

1. Un ami français vous demande ce que vous trouvez de plus digne à voir en Pologne; répondez-lui.
2. Quel personnage de l'histoire française vous plaît le mieux et pourquoi?
3. L'amitié et sa valeur.

Tematy z matematyki.

1. Długość obwodu prostokąta wynosi 28 cm, a długość jego przekątnej d cm. Przy jakich wartościach na d zadanie posiada rozwiązanie? Jaką wartość najmniejszą może mieć d i jakie są wtedy boki prostokąta?
2. Pole całkowite stożka prostego jest S ; kąt między tworzącą a podstawą stożka równa się α . Obliczyć objętość stożka. (Wykonać obliczenie szczegółowe, gdy $S = 208.4\text{m}^2$, $\alpha = 69^\circ 40'$).

Tematy wypracowań z matematyki dla typu matemat. - przyrodn.

Temat I.

1. Znaleźć cztery liczby, z których trzy pierwsze tworzą postęp geometryczny, a trzy ostatnie postęp arytmetyczny, przy czym $a_1 + a_4 = 14$; $a_2 + a_3 = 12$.
2. Znaleźć równanie koła, które przechodzi przez punkty przecięcia się prostej $9y - 2x = 30$ z elipsą $20x^2 + 45y^2 = 900$ i któregoś środkiem leży na prostej $4x + 2y - 5 = 0$.

Tematy z fizyki.

1. Jak sobie wyobrażam plan elektryfikacji Rzeczypospolitej Polskiej?
2. Ciało zsuwa się po płaszczyźnie nachylonej pod kątem 45° do poziomu. Po przebyciu 20 m napotyka płaszczyznę poziomą. Jaką drogę przebędzie na niej w ciągu minuty (tarcie pominać) $g = 9.8 \text{ m (sek}^2\text{)}$.

3. Ile węgla drzewnego należy spalić celem stopienia ołowiu o masie $m = 60$ kg. o temperaturze początkowej $t_1 = 20^\circ$ jeżeli 1 kg węgla wydziela przy paleniu $a = 7000$ kal., z których $p = 70\%$ marnuje się w otoczeniu? Ciepło właściwe ołowiu $c_1 = 0.03$ Kal. kg. ciepło topnienia ołowiu $c_2 = 5.8$ Kal) kg, a temperatura topnienia ołowiu $t_2 = 330^\circ$.

II. Tematy z matematyki.

1. Wahadło złożone z ciężaru q , zawieszzonego na nici, wychylamy o kąt α od pionu; w jakich granicach zmieniać się będzie napięcie nici podczas jednego wahnienia? $q = 40$ g, $\alpha = 77^\circ$.
  2. Kąt nachylenia boku do podstawy w stożku prostym wynosi 1, obliczyć stosunek powierzchni poboczniczy do powierzchni podstawy ($\beta = 60^\circ$).
  3. Znając boki równoległe trapezu $a = 400$ m, $b = 200$ m, i kąty przy boku a leżące $\alpha = 62^\circ 45'$ i $\beta = 58^\circ 40'$ obliczyć jego powierzchnię.
-

Statystyka egzaminów dojrzałości w roku 1933.

Uczniowie którzy słożyli egzamin dojrzałości.

L.	Nazwisko i imię	Data i miejsce urodzenia	Data egzaminu	Wy-znanie	Zamiar
Termin czerwcowy. Oddział A. Klas.					
1	Adamczyk Bolesław	10/VII. 1913 Leżajsk	16/VI 1933	rz.-kat.	wojsko.
2	Bednarek Jan	31/I. 1915 Biała	>	>	medyc.
3	Brenner Herman	27/III. 1914 Kraków	>	mojżesz.	wych fiz.
4	Brudny Tadeusz	12/IV. 1914 Kraków	>	rz.-kat.	wojsko.
5	Czajczyk Zdzisław	15/X. 1914 Kraków	>	>	prawo.
6	Dobrowolski Stanisław	22/VI. 1915 Kraków	>	>	prawo.
7	Folkierski Władysław	5/VI. 1914 Kraków	>	>	górn.
8	Gadziński Mieczysław	2/X. 1911 Kraków	>	>	politech.
9	Haas Zygmunt	5/V. 1915 Kraków	>	mojżesz.	inżynier.
10	Habuda Tadeusz	7/V. 1915 Kraków	17/VI 1933	rz.-kat.	prawo.
11	Immerglück Maurycy	8/II. 1914 Kraków	>	>	medyc.
12	Kluger Władysław	26/VII. 1915 Kraków	>	>	filozofja.
13	Kownacki Stanisław	17/XII. 1915 Sternberg	>	>	prawo.
14	Lasko Kazimierz	9/VII. 1915 Gilowice	>	>	górnicz.
15	Lauterbach Otto	17/X. 1915 Wiedeń	>	mojżesz.	medyc.
16	Lewkowicz Antoni	2/XI 1915 Kraków	19/VI 1933	rz.-kat.	filozofja.
17	Lukasiewicz Wojciech	17/IV. 1915 Kraków	>	>	prawo.
18	Mazur Tadeusz	1/XI. 1914 N. Góra	>	>	medyc.
19	Medwicz Roman	30/XI. 1914 Kraków	>	>	prawo.
20	Natanek Jan	18/VI. 1914 Kraków	>	>	filozofja.
21	Nowak Tadeusz	16/III. 1913 Jawczyce	>	>	wojsko.
22	Podgajny Eugeniusz	9/IV. 1915 B. Prądnik	>	>	wojsko.
23	Pszon Mieczysław	23/XII. 1915 Kraków	>	>	filozofja.
24	Przybylski Andrzej	17/XI. 1914 Wiedeń	20/VI 1933	>	wojsko.
25	Rychłowski Julian	9/I. 1912 Alwernia	>	>	wojsko.
26	Synowiec Zdzisław	25/VII - 15 Szczakowa	>	>	medyc.
27	Tora Mieczysław	13/VIII. 1914 Kraków	>	>	prawo.
28	Trzos Adam	5/7. 1913 Niepołomice	>	>	filozofja.
29	Zaufal Antoni	20/VIII 1914 Sucha	>	>	filozofja.

Oddział B. humanistyczny.

1	Beltowski Tadeusz	6 IX. 1914 Nowy Targ	21/VI 1933	rz.-kat.	wojsko.
2	Figiel Władysław	9/III. 1914 Kocmyrzów	>	>	prawo.
3	Laidler Paweł	6/II 1915 Wiedeń	>	>	politech.
4	Lorenski Andrzej	30/X. 1914 Kraków	>	>	>
5	Ludmirski Zygmunt	15/X. 1914 Kraków	>	>	medyc.
6	Meres Bolesław	31/I. 1915 Żywiec	>	>	wojsko.
7	Michalski Zbigniew	28/XI. 1914 Borysław	>	>	rolnictw.
8	Soldinger Anzel	18 IX. 1913 Bierzanów	>	mojżesz.	prawo
9	Unger Jan	20/VI. 1915 Wiedeń	22/VI 1933	>	dentyst.
10	Wnuk Włodzimierz	15/V. 1915 Zakopane	<	r z-kat	prawo.
11	Zabłski Lesław	24/IX. 1912 Warszawa	>	>	medyc.
12	Zuckermann Henryk	19/XII. 1915 Kraków	>	mojżesz.	architek

L.	Nazwisko i imię	Data i miejsce urodzenia	Data egzaminu	Wy- znanie	Zamiar
Oddział C. Eksterni, mat-przyrodn.					
1	Gregorski Bolesław	3. II. 1902 Krzeszow.	23. VI. 33.	rz-kat.	zawod.
2	Sitko Stanisław	12. IX. 1904 Brzostek	»	»	»
3	Słowiński Stanisław	10. XI. 1897 Kraków	24. VI. 33.	»	»
4	Stanoszek Franciszek	14. VIII. 1913 Lwów	»	»	wojsko-
5	Święcki Stanisław	21. IV. 1913 Kielce	23. VI. 33.	»	filozofja.
6	Wojciechowski Alojzy	26. XII. 1895 Lwów	27. VI. 33.	»	zawod.
7	Zurowski Karol	7. I. 1909 Lwów	»	»	»
8	Pajak Ludwik (hum.)	13. II. 1911 Otałęża	28. VI. 33.	»	»
9	Rożewicz Robert	5. V. 1912 Pilica	»	»	»
10	Frey Stanisław (hum.)	1. VII. 1913 Poręby	»	»	filozofja.

K L A S Y	II a	II b	II c	II d	III a	III b	III c	IV a	V a	V b	VI a	VI b	VII a	VII b	VIII a	VIII b
Liczba uczniów.																
Na początku roku szkolnego	29	28	41	38	46	41	41	31	46	43	32	52	39	39	41	18
W ciągu roku przybyło	—	3	2	4	—	3	2	2	1	7	—	—	2	2	—	—
» ubyło	—	2	5	4	4	3	2	1	5	6	1	7	3	3	7	5
Z końcem roku	29	29	38	34	43	41	41	30	42	44	31	45	41	38	34	13
Religia.																
Przysko-katolicka	26	25	24	30	34	38	32	26	36	36	31	40	37	33	30	11
Grecko-katolicka	—	2	—	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Ewangelicka	—	1	12	—	9	2	9	4	6	7	—	5	4	4	4	2
Mojżeszowa	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prawosławna	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Narodowość.																
Polska	29	29	38	34	43	42	41	30	42	44	31	45	41	37	34	13
Inne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	29	29	38	34	42	42	41	30	41	44	31	45	41	38	34	13
Miejsce urodzenia uczniów.																
Z Krakowa	23	15	20	22	31	22	28	16	25	28	21	20	26	12	20	8
Z powiatu krakowskiego	—	5	3	3	1	2	3	1	3	—	—	2	2	2	5	1
Z innych powiatów	6	8	15	8	11	17	8	11	16	15	6	20	6	16	7	3
Z zagranicy	—	1	3	1	—	—	2	2	1	1	4	5	7	8	2	1
Zatrudnienie rodziców.																
Obywatele ziemscy	1	—	1	—	2	1	1	—	2	—	—	3	—	—	—	—
Włościanie i rolnicy	—	—	1	3	—	2	1	—	1	3	3	7	2	2	2	—
Urzednicy i oficjaliści rolni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przemysłowcy	2	—	2	1	3	—	3	1	4	3	—	2	2	2	—	—
Rzemieślnicy	—	2	—	2	1	2	2	4	5	2	—	—	1	5	2	1
Urzednicy fabryczni i przemysłowi	1	—	2	1	1	—	3	—	1	2	1	2	1	—	—	—
Kupcy i przedsiębiorcy handl.	—	1	6	4	6	7	8	2	3	5	2	1	1	1	4	1

Urodzeni w roku	1922	1921	1920	1919	1918	1917	1916	1915	1914	1913	1912	1911
Urzednicy handl. i bankowi	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Urzednicy pocztowi i telegraf.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wojskowi (oficerskiego stopnia)	3	4	2	2	2	1	1	2	2	2	2	1
Wojskowi (podoficerskiego stopnia)	—	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	1
Zawody wolne	13	6	4	4	5	5	5	4	4	4	3	2
Profesorowie i nauczyciele	1	4	5	3	6	7	7	8	8	9	10	11
Urzednicy państwowi	5	9	12	11	11	10	15	8	10	10	11	12
» samorządowi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wiek uczniów												
Urodzeni w roku 1922	3	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» 1921	23	13	26	15	8	—	—	—	—	—	—	—
» 1920	3	11	8	10	20	24	2	2	2	—	—	—
» 1919	—	2	—	9	13	14	22	2	2	—	—	—
» 1918	—	—	—	—	5	4	8	10	20	9	12	2
» 1917	—	—	—	—	—	—	1	5	8	10	11	2
» 1916	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7	12	2
» 1915	—	—	—	—	—	—	—	—	9	16	15	4
» 1914	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	13	10
» 1913	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7	6	6
» 1912	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	2	2
» 1911	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Wyniki klasyfikacji												
Uzdolnieni bardzo dobrze	14	2	4	1	7	4	—	—	—	—	—	—
» dobrze	8	13	13	22	15	13	11	7	9	4	6	2
» dostatecznie	13	19	20	12	20	25	18	35	28	36	19	2
» niedostatecznie	2	—	1	—	2	3	—	3	2	2	2	—

Wykaz uczniów w roku sprawozdawczym *).

KLASA II a.

A. Angelus Wojciech, Bidziński Zygmunt, Blonder Alfred, **Bogdanik Jerzy**, Fabiańczyk Stanisław, **Feiner Jerzy**, **Fiszer Jan**, **Gostwicki Jacek**, **Hładij Jan**, Karpiński Józef, **Kesler Jerzy**, Kicki Władysław, Komorowski Jerzy, Konopka Marek, **Krupiński Leszek**, Krzystek Mieczysław, Lisowski Janusz, **Miączyński Andrzej**, **Minder Jerzy**, **Myciński Jan**, **Nadolski Andrzej**, **Ostrowski Jerzy**, **Reder Alfred**, Rożański Adam, Skąpski Józef, Straszewski Ryszard, Terlecki Stanisław, **Wilkosz Tadeusz**, Zawisza Leszek.

KLASA II b.

A. Tadeusz Bitka, Aleksander Bogdanowicz, Jan Broczkowski, Ryszard Cieślowski, Józef Czerniecki, Stanisław Fortuński, Jerzy Jacyszyn, Aleksander Janik, Władysław Jaworski, Stefan Knapik, Antoni Latoń, Stanisław Lewicki, Stefan Łukaczyński, Tadeusz Marszałek, Marjan Melnyk, Feliks Michlewicz, Mieczysław Musiał, Władysław Pikulski, Józef Ptak, Janusz Rodkiewicz, Bronisław Romański, Witold Sobczyk, **Władysław Stroka**, Zbigniew Szubarga, Jan Scibora, Tadeusz Turchalski, **Władysław Weindling**, Władysław Wcisło, Leon Zub.

KLASA II c.

A. Apfelsüss Emil, Bąk Marjan, Bogacki Adam, Ból Roman, Bronner Stefan, Cebulski Zbigniew, Cegielski Wacław, Dukaj Stanisław, **Fussman Jerzy**, Geithem Leo, Goldfinger Henryk, Gołąb Jan, **Hauser Jerzy**, Hild Jerzy, Holubowicz Aleksander, **Ilakowicz Tadeusz**, Jankowicz Józef, Jorasz Andrzej, Knoll Samuel, **Leszczyński Juljusz**, Lipecki Józef, Lisowski Andrzej, **Massar Jan**, Pokorny Adam, Potok Salomon, Reiner Józef, Reissman Stefan, Schor Leopold, Sołtys Kazimierz, Stebnicki Jerzy, Szeliga Stanisław, **Świętoniowski Stanisław**, Teutsch Karol, Waniak-Miratyński Adam, Welcher Roman, Znak Józef.

B. Pikulski Krzysztof.

KLASA II d.

A. Adler Stanisław, Baster Zbigniew, Boroń Piotr, Durek Stanisław, Fordey Zbigniew, Gawor Edward, Głowacki Zbigniew, Górecki Henryk, Horakowski Bolesław, Kaczmarczyk Kazimierz, Kolwas Zygmunt, Langer Zdzisław, **Latko Jerzy**, Monderer Henryk, Mondschein Czesław, Nowak Władysław, Oehl Franciszek, Pacułt Kazimierz, Poniedziałek Józef, Pradel Karol, Sonnenblick Juljan, Stabrawa Jerzy, Szostek Tadeusz, Ślusarczyk Tadeusz, Tarczałowicz Bolesław, Tobjasz Bronisław, Turek Stefan, Waligóra Bolesław, Wojciechowski Tadeusz, Wójcicki Kazimierz, Wróbel Edward, Zawrzykraj Krzysztof, Zimmermann Tadeusz.

B. Pruszyński Józef.

*) *Tłusty druk oznacza chlubnie uzdolnionych. — A, — uzyskał promocję do następnej klasy. B. — nie uzyskał promocji.*

KLASA III a.

A. Abrahamer Jan, Barbaro Jerzy, Bartochowski Zbigniew, Birnbaum Zygmunt, Bobak Kazimierz, Brąglewicz Bronisław, Chmura Stanisław, Dronka Zbigniew, Fass Eugenjusz, Feld Filip, Fischler Karol, Folda Józef, Godzicki Jan, Gołąb Stanisław, Gorączko Wiesław, Iżowski Jerzy, Kacz Witold, Kamiński Marjan, Klimecki Wojciech, Kremler Jerzy, Kruszyński Andrzej, Lisowski Zdzisław, Łukiewicz Bohdan, **Markiewicz Jan**, **Nowicki Wojciech**, Roczniak Tadeusz, **Rokita Stanisław**, Rosenzweig Mieczysław, Rutkowski Tadeusz, Sołtysik Eugenjusz, Starzyk Stanisław, Surowicz Władysław, **Szlamka Stanisław**, Szrednicki Stanisław, **Szrednicki Witold**, **Taubenschlag Stanisław**, Tychanowicz Stanisław, Wasserlauf Leon, Zachuta Szczęsny, Zembaczyński Andrzej.

B. Kleinman Adolf, Nodzeński Jan.

KLASA III b.

A. Bier Zdzisław, Czarnek Stanisław, Czekański Stanisław, Choynowski Lubicz Tadeusz, Descours Andrzej, Dubrowski Zdzisław, Dutkiewicz Jerzy, **Dygut Zbigniew**, Engiel Karol, Fiszer Bogusław, Głus Bronisław, **Gotfryd Wiktor**, Grzybowski Jan, Kacz Bronisław, Kasprowicz Emil, Komar Jerzy, Leuchter Jerzy, Lewicki Zygmunt, Łachecki Bartłomiej, Łazarz Michał, Nalepa Stanisław, Niweliński Józef, Nowakowski Tomasz, Nowiński Stefan, Piwowarczyk Kazimierz, Rieger Jerzy, Rys Julian, Sapecki Jan, Słotołowicz Karol, Stefański Andrzej, Syska Doman, Szarski Jacek, Szygalski Czesław, Ślusarczyk Mieczysław, **Weber Maksymiljan**, Więcek Maksymiljan, Ziemnowicz Zbigniew, Żeleński Andrzej, **Tyszowiecki Jan**.

B. Rychta Stefan, Wassner Leon.

KLASA III c.

A. Bieda Karol, Brumer Leo, Czuma Andrzej, Dymek Edward, Głab Zbigniew, Góra Lucjan, Górecki Karol, Gratzner Kazimierz, Grodziecki Wacław, Grossfeld Jerzy, Grünbaum Edward, Guzik Kazimierz, Horowicz Alfred, Karaszewicz Julian, Kowalski Andrzej, Lubiński Karol, Machłowski Jerzy, Maniecki Stanisław, Matoń Tadeusz, Mądryk Wiktor, Opach Władysław, Panek Jerzy, Semow Zdzisław, Skąpski Zdzisław, Spitz Ludwik, Strycharczyk Władysław, Turek Stefan, Weissberg Ernest, Wyród Kazimierz, Zasada Mieczysław, Zehn-wirth Artur, Zubrzycki Adam, Zumer Kazimierz, Żakowski Jerzy, Deutsch Wilhelm, Klausner Izidor.

B. Goldstein Józef, Wenzel Marcin.

KLASA IV a.

A. Birnbaum Bronisław Robert, **Bolland Jerzy Jan**, Cukrzyński Tadeusz Jan, Figuła Stanisław Kazimierz, Flisowski Tadeusz Franciszek, Franz Ludwik Tadeusz, Frischmann Leopold, Gołębiowski Eugenjusz Wiktor, Habuda Zbigniew Marjan, Jędrzejczyk Stanisław, Kędziński Kazimierz Józef, Kieresiński Włodzimierz Jan, Kowalik Jan Henryk, Leitner Adolf, Leśniak Zbigniew Ludwik, Matucha Kazimierz Franciszek, Migas Tadeusz Tomasz, Myszkowski Adolf Franciszek, Owczarz, Kazimierz Stefan, Paluch Jerzy Franciszek, Przybyś Stanisław,

Rosenhauch Tadeusz Edward, Rozen Jan Stanisław, Stankowicz Zbigniew Zygmunt, Szarski Józef Marjan, Tchórzewski Jan Stanisław, Waclawik Stanisław Jan, Wilkosz Jan Tadeusz, Zaufal Stanisław Zbigniew.

KLASA IV b.

A. Badowski Zdzisław, Bartkowski Stanisław, Bromowicz Adam, Cegielski Zenon, Cygan Jerzy, Dortheimer Stanisław, Golka Stanisław, Górski Kazimierz, Grodzicki Marjan, Haber Rudolf, Hniedziewicz Jerzy, Hoffmann Witold, Juszczyk Jerzy, Kornreich Alper, Krzczowski Adam, Lichański Zbigniew, Matykiewicz Jerzy, Michalski Antoni, Michaluk Edward, Musyl Kazimierz, Pawik Bogusław, Pogonowski Andrzej, Potocki Jan, Ryblewski Jan, Seniszon Witold, Spirer Ludwik, Statter Leon, Szarski Stanisław, Sztrumpf Wiesław, Teutsch Aleksander, Tuchlinowicz Edward, Turek Stanisław, Urbanik Władysław, Wesolowski Zdzisław, Wilczyński Tadeusz, Wimmer Bronisław, Wójcicki Andrzej, Wroniewicz Jerzy Ządęcki Tadeusz.

B. Bryliński Bogdan, Gawędzki Adam, Gibek Ludwik.

KLASA V a.

A. Banach Stanisław, Birtus Jan, Czacki Mieczysław, Dawid Stefan, Engelstein Roman, Estreicher Leon, Estreicher Zygmunt, Gaerthner Bogusław, Goldhammer Henryk, Goldmann Karol, Habicht Mieczysław, Heyda Wojciech, Kacz Zygmunt, Kapłon Marjan, Konopacki Karol, Konopka Adam, Kostecki Jan Kruczkowski Bolesław, Lachowicz Jerzy, Landau Marcei, Liebeskind Karol, Maciąg Adam Makuch Stanisław, Mikołajtys Jan, Mikulski Kazimierz, Nyczek Stanisław, Pilecki Tadeusz, Pustelnik Tadeusz, Sosenko Zygmunt, Spiczakow Oleg, Steinfeld Edward Stwora Jacek, Sulimir Zbigniew, Szlachetka Józef, Szubarga Bogusław Tesarz Zygmunt, Tora Zdzisław, Wojnarowski Jan, Zawrzykraj Jerzy.

B. Krupa Emil, Pęczak Marjan.

KLASA V b.

A. Baum Stanisław, Bętkowski Wincenty, Bielec Julusz, Cegielski Stefan, Filipkiewicz Jan, Frey Mieczysław, Görtel Leon, Gawędzki Zdzisław, Gąstół Józef, Glücksman Leon, Gnojek Adam, Grünfeld Izidor, Hniedziewicz Stanisław, Holuj Tadeusz, Janikowski Władysław, Katzer Stanisław, Klimek Józef, Kolaczowski Stanisław, Kopiasz Czesław, Korczyński Wojciech, Krwawicz Mieczysław, Kuciel Wincenty, Kuczyński Andrzej, Landau Edward, Oczko Stanisław, Pietrzykowski Mieczysław, Puto Edward, Rams Antoni, Rojkowski Zdzisław, Schelzer Ignacy, Steiner Leopold, **Stiel Henryk**, Stobierski Leopold, Szpunar Kazimierz, Szumera Zenon, Szykuła Jan, Świerż Leszek, Trojanowski Bronisław, **Willor Witold**, Ządęcki Kazimierz.

B. Fliśnik Adam, Przybyszewski Jan.

KLASA VI a.

A. Antowski Stefan, Brachel Józef, Cygan Marjan, **Czubak Włodzimierz**, Czunko Adam, Gąssowski Stanisław, Gedl Zbigniew, Hauser Zbigniew, Hulrich Marjan, **Jurkiewicz Jerzy**, Karczmarek Edmund, Kański Andrzej, Kopczyński Zdzisław, Kuhl Stefan, Opyrchał Antoni, Patoń Stanisław, **Plezia**

Marjan, Pykosz Władysław, Schott Zygmunt, Skalski Stanisław, Skoczyński Antoni, Solecki Leon, **Sowilski Stefan**, Stanek Władysław, Tarnawiecki Aleksander. Tyrkalski Szczęsny, Wojciechowski Stanisław, Żak Stanisław.

B. Bednarz Stanisław, Cjankiewicz Jerzy.

KLASA VI b.

A. Baścik J., Bażela Z., Beltowski J., Bochenek K., Broszkiewicz F., Cepurski St., Cwancygier M., Czech F., Drost G., Düntuch K., Dymek H., Gajdeczka F., Gintel A., Gorzelany J., Haas St., **Huss E.**, Kasprzyk S., Klapper A. Kolber Z., Konik K., Kratochwil R., Liberman J., Łanoszka F., Łopuski J., Madeyski M., Malinowski A., Manber J., Mierzwa M.- Migdał E., Mróz D., Nega E., Peszkowski W., Ryński J., Stefanko Z., Stojek M., Tilleman N., Treia I., Turek J., Wesołowski St., Wójcik Wl., Komar **E.**

B. Karliński Antoni.

KLASA VII a.

A. Bator Stanisław, Bąk Jan, Birnbaum Waclaw, Cierniak Jerzy, Czajczyk Michał, Czopek Aleksander, Dobija Borysław, Dudek Tadeusz, Dutkiewicz Ignacy, Feld Bruno, **Goldenberg Edmund**, Grabowski Zbigniew, Grochot Tadeusz, Hajtałowicz Karol, Hoffmann Karol, Jahn Jerzy, Koenig Roman, Konoński Stanisław, Landau Jerzy, **Lewalski Karol**, Machlicki Tadeusz, Malzahn Zbigniew, Mirowski Marjan, Mołodecki Marjan, Nawara Maciej, Polonyi Jan, Rothman Jerzy, Rychlik Jan, **Schwakopf Jerzy**, Sikora Leopold, Sygiericz Olgierd, Sygiericz Witold, Wójcik Zdzisław, Ehrenpreis Mieczysław.

B. Dudek Emil, Lewicki Otto, Majgier Józef, Wislocki Marjan, Włodyga Eugenjusz.

KLASA VII b.

A. Cieszyński Jan Franciszek, Dęborski Tadeusz, Długopolski Władysław Jerzy, Florczyk Zbigniew, Gołwin Jan, Jakubek Jan, Kawalla Zygfryd, Koziół Zbigniew Stanisław, Kramarz Tadeusz, Lackorzyński Rajmund, Lobzower Leon Mędrecki Kazimierz, Michalski Jan, Mleko Jan, Mrowca Józef, Mróz Sokrates Stanisław, Myszkowski Zbigniew, Pawłowski Antoni, Peterek Józef, Piecuch Antoni, Porębski Kazimierz, Rachwalik Władysław, Rosentield Emanuel, Smolarski Kazimierz Marjan, **Stiel Józef**, Szafranec Eugenjusz, Szostak Bolesław Szramel Stanisław, Sztorc Tadeusz Bolesław, Urbanowicz Alojzy, Wilczek Jan Woźniak Teofil, Wyżga Jerzy.

B. Meth Henryk.

KLASA VIII a.

A. Adamczyk Bolesław, Bednarek Jan, Brenner Herman, Brudny Tadeusz, Czajczyk Zdzisław, Dobrowolski Stanisław, Folkierski Władysław, Gadziński Mieczysław, Haas Zygmunt, **Habuda Tadeusz**, Immerglück Maurycy, Kluger Wojciech, Kornreich Ludwik, **Kownacki Stanisław**, Kuczyński Władysław, Lasko Kazimierz, Lauterbach Otto, Lewkowicz Antoni, Łukasiewicz Wojciech, Madeyski Szczepan, Mazur Tadeusz, Medwicz Roman, Natanek Jan, Nowak Tadeusz, Podgajny Eugenjusz, Przybylski Andrzej, Pszon Mieczysław, Rychłowski

Juljan, Synowiec Zdzisław, Tora Mieczysław, Trzos Adam, Vogel Karol, Zaufal Antoni.

B. Wojciechowski Stanisław.

KLASA VIII b.

A. Beltowski Tadeusz, Figiel Władysław, Laidler Paweł, Lorentski Andrzej, Ludmirski Zygmunt, Meres Bolesław, Michalski Zbigniew, Soldinger Anzel, Unger Jan, Wiśniewski Józef, Wnuk Włodzimierz, Zabliński Lesław, Zuckermann Henryk.

Kursa wojskowe.

Z inicjatywy dowódcy D. O. K. Nr. V. w Krakowie Pana Generała Wróblewskiego założono w roku 1926 przy państwowym Gimnazjum III. im. Kr. Jana Sobieskiego w Krakowie 8-klasowe kursa gimnazjalne dla podoficerów, w tym celu, aby podnieść poziom wykształcenia wśród podoficerów i następnie, aby umożliwić ukończenie studjów podoficerom, którzy jako uczniowie szkoły średniej w czasie wojny światowej, a później w czasie najazdu bolszewickiego opuścili ławy szkolne i w legionach, czy też w nowo tworzącej się armji polskiej bronili granic Rzeczypospolitej.

Początkowo nauka na kursach trwała pół roku, w przeciągu jednego półrocza przerabiano materiał naukowy jednej klasy. Od roku 1930 r. szkolny obejmuje na kursach normalnie 10 miesięcy.

Na kursa dokształcające dla podoficerów D. O. K. V. uczęszczało, w roku szkol. 1926-27 w I. półr. 129 uczniów

II. półr. 102 <

w roku szkol. 1927-28 w I. półr. 111 uczniów

II. półr. 123 <

w roku szkol. 1928-29 w I. półr. 111 uczniów

II. półr. 58 >

w roku szkol. 1930-31 63 >

w roku szkol. 1931-32 211 >

w roku szkol. 1932-33 31 <

Pierwszy nadzwyczajny egzamin na kursach z materiału naukowego klas I.-III. i I.-VI. według typu matematyczno - przyrodniczego przeprowadzono na mocy rozp. Kuratorjum Okręgu Szkolnego z dnia 7-V. 1927 L. II. 4222-27 przed Komisją złożoną

z Grona nauczycieli uczących na kursach, dnia 17 i 18 czerwca 1927 r. Egzamin złożyło 30 uczniów.

Drugi nadzwyczajny egzamin odbył się dnia 6 i 7 lutego 1928 na mocy rozp. Kuratorjum Okr. Szkolnego z dnia 11.I. 1928 L.: 4-28. Egzamin złożyło 21 uczniów.

Trzeci nadzwyczajny egzamin z materiału klas I.-III. i I.-VI. przeprowadzono w dniach 18 i 19 czerwca w r. szkol. 1928-29 przed własną Komisją na mocy rozp. Kuratorjum Okr. Szkolnego z dnia 7-V. 1928 L. II. 2422-28 dla umożliwienia uczniom otrzymania posady w instytucji państwowej. Egzamin złożyło 42 uczniów.

W roku szkolnym 1930-31 odbył się czwarty egzamin nadzwyczajny z materiału naukowego klas I.-IV. w dniach 25 i 26 marca na mocy rozp. Ministerstwa WR. i OP. z dnia 8 czerwca 1931 Nr: II.311136-31 i Kuratorjum Okręgu Szkolnego z dnia 17-VI. 1931 Nr. II. 6399-31. Przewodniczący: kierownik Edward Szlamka. Egzamin złożyło 10 uczniów.

W roku szkolnym 1931-32 K.O.S. nie pozwoliło na egzamin z materiału nauk kl. I.-III, natomiast zaś uczniów składających egzamin nadzwyczajny z materiału naukowego kl. I.-VI. przydzielono do Komisji egzaminacyjnej przy państw. IX. gimnazjum im. Hoene Wrońskiego, uczniowie zaś kl. VIII. składali egzamin dojrzałości przy państw. VIII. gimnazjum im. Witkowskiego. Natomiast w ub. r. zezwoliło Kuratorjum Okr. Szkolnego na przeprowadzenie egzaminu dojrzałości w Gimnazjum III. pod przewodnictwem Dyrektora Zakładu. Egzamin dojrzałości złożyło 4 uczniów.

W bieżącym roku szkolnym 1932-33 Kuratorjum Okręgu Szkolnego rozp. z 23-III. 1933 Nr. II. 3132-33 ustanowiło Komisję egzaminacyjną dla przeprowadzenia nadzwyczajnego egzaminu z materiału nauk. kl. I.-VI. i egzaminu dojrzałości na kursach wojskowych rozp. Kuratorjum Okr. Szkolnego z dnia 23-III. 1933 Nr. II. 3133. Egzamin z 6 klas złożyło 5 uczniów. Do egzaminu dojrzałości dopuszczono 14 tu.

Informacje na rok szkolny 1933-4.

Rok szkolny trwa od 20 sierpnia do 15 czerwca. Dzieli się na 1 półrocza I. od 20 sierpnia do 22 grudnia. II. od 15 stycznia

do 15 czerwca i cztery okresy konferencyjne. Po pierwszych dwu okresach klasyfikuje się uczniów i wydaje półroczne świadectwa, po czwartym okresie świadectwa roczne. Nauka rozpoczyna się dnia 20 sierpnia nabożeństwem o g. 9 rano, o ile Kuratorjum inaczej nie zarządzi.

Rada pedagogiczna udziela co miesiąc informacji o postępach uczniów. Nadto opiekunowie klas i nauczyciele poszczególnych przedmiotów naznaczają dni i godziny w których można się z nimi porozumieć w sprawach uczniowskich.

Uczniowie którzy otrzymali postępowanie niedostateczne z połowy lub więcej przedmiotów w obu półroczach, oraz repetenci którzy nie otrzymali promocji do następnej klasy, nie mogą uczęszczać nadal do tego zakładu.

Młodzież dojeżdżająca, w wyjątkowych tylko wypadkach zastępujących na uwzględnienie, może otrzymać pozwolenie na uczęszczanie do szkoły pod warunkiem 1) właściwych postępów w nauce, 2) świadectwa lekarza szkolnego, 3) niewątpliwych dowodów niemożności zamieszkania ucznia w Krakowie i konieczności nauki w Krakowie.

Opłata roczna wynosi 220 zł dla uczniów zwyczajnych, (dla nowo wstępujących do szkoły 223 zł) płatne w dwu ratach półrocz. Całkowite zwolnienie od czesnego mogą uzyskać tylko dzieci rodziców, których zupełna niezamożność zostanie dowodnie stwierdzona, a postępy w nauce nie wykażą żadnych not niedostatecznych. W połowie zwolnienie przysługuje dzieciom urzędników państwowych, wojskowych w stanie czynnym i rodziców niezamożnych, które mają obyczaje dobre i żadnych not niedostatecznych. Podania o zwolnienie od czesnego zaopatrzone w ostatnie świadectwo i świadectwo niezamożności należy wnosić w ciągu pierwszego miesiąca każdego półroczu, na ręce gospodarzy klas.

Nieobecność ucznia w szkole należy bezzwłocznie pisemnie lub ustnie usprawiedliwić opiekunowi klasy. Uczeń który był przez kilka dni nieobecny, ma przedłożyć świadectwo lekarskie i zgłosić się do lekarza szkolnego. Po ośmiodniowej nieusprawiedliwionej absencji uczeń zostaje ze szkoły wykreślony.

Każdy uczeń ma mieć przepisowy mundur i czapkę uczniowską z oznaczeniem zakładu, naramienniki z oznaczeniem zakładu i klasy oraz legitymację uczniowską potwierdzoną przez dyrekcję.

Uczniom nie wolno uczęszczać do teatru lub kina jak tylko na te przedstawienia, które w szkole są ogłoszone jako dozwolone.

Palenie tytoniu w szkole i na miejscach publicznych jest bezwarunkowo zabronione.

Uczniowie mają się ściśle trzymać przepisów szkolnych, które im są w pierwszym dniu nauki podane do wiadomości, oraz regulaminu szkolnego, który jest w zakładzie uwidoczniony.

Wszelkie uszkodzenia uczeń winien natychmiast wyrównać.

Nowowstępujący uczniowie mają się zgłaszać do zapisu w towarzystwie rodziców lub opiekunów, przedłożyć ostatnie świadectwo szkolne, metrykę i świadectwo szczepienia.

Kancelarja dyrekcji otwarta dla stron od godz. 11—12 przedp. W innych godzinach ze względu na tok nauki i zajęć nie należy (chyba w wyjątkowych wypadkach) przybywać do Zakładu. Wstęp do Zakładu pomiędzy godziną 8 — 11 wyłącznie za zgłoszeniem u dyrektora. Nie należy nadużywać telefonu dla celów informacyjnych.

Rutkowski Władysław

dyrektor,

W tym celu należało przede wszystkim dobrać odpowiednie materiały, które w sposób najkorzystniejszy mogłyby być wykorzystane do budowy nowego obiektu. W tym celu należało przede wszystkim dobrać odpowiednie materiały, które w sposób najkorzystniejszy mogłyby być wykorzystane do budowy nowego obiektu. W tym celu należało przede wszystkim dobrać odpowiednie materiały, które w sposób najkorzystniejszy mogłyby być wykorzystane do budowy nowego obiektu.

Władysław Władysław

H